Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

1980—JI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS METAI

MŪSŲ PASTOGĖ

Australian Lithuanian Weekly "Our Haven"
Registered for posting as a newspaper category B

XXXI-ji metai

Kaina/Price 50 c. 28.1.80 Nr. 3 (1617)

POLITINĖS ŽAIDYNĖS

Šiuo metu pasaulio politinė padėtis yra persirikiavimo padėtyje. Sovietų staigi invazija į Afganistaną Vakarų pasaulį netikėtai sukrėtė staigiu agresyvumu prieš Afganistaną. Kaip iš kasdieninių pranešimų australų spaudoje pastebėjome, nusistatymas ir priešiškumas prieš sovietus kasdien didėja ir šiuo aktu sovietai sugriovė per ilgus metus kurtą draugystės ir taikingo sugyvenimo mitą. Kada sovietai užpuolė Suomiją (1939-40 m.) ir kai jėga užėmė Pabaltijos valstybes, to efekto nebuvo, nes tuo laiku pasaulio dėmesys buvo nukreiptas į Vakarų Europą ir ypač į Paryžių, kurį tuo metu vokiečių naciai atakavo. Galimas daiktas, pradėdami žygį į Afganistaną galvojo apie panašią situaciją, kai dėmesio centre buvo įtempti Amerikos ir Irano santykiai dėl Irane įkaitais laikomų Amerikos ambasados tarnautojų. Atrodo, šis sovietų manievras buvo neapskaičiuotas: amerikiečiai bandė visus kelius taikingu būdu konfliktą su Iranu išspręsti, o sovietų invazija į Afganistaną nepaliko šešėlyje, o atsidūrė viso pasaulo dėmesio centre. Buvo imtasi visų taikingų priemonių, kaip tą sovietų žygį sustabdyti ir ištraukti sovietus iš Afganistano napanaudojant jėgos. Nekalbant apie ekonomines ir kitokias priemones reikalas atsidūrė Jungtinių Tautų pilnaties posėdyje, kur Sov. Sąjunga buvo morališkai totaliai pasmerkta. Kai sovietai buvo tikri, kad visas trečiasis pasaulis stovi jų pusėje, Jungtinėse Tautose balsavimai parodė, kad sovietus palaiko tik jų išprievartauti satelitai: 104 Jungtinių Tautų balsai pasmerkė sovietus, ir tik 18 juos palaikė nekalbant apie keletą susilaikiusių. Kitaip sakant, pasaulis pasisakė prieš Sov. Sąjungą ir ją pasmerkė be jokių rezervų, tačiau agresorius su tuo moraliniu smūgiu visai nesiskaito ir vykdo savo užsibrėžtus planus aklai siekdamas savo tikslų ir eidamas per tautų lavonus.

Moraliniu atžvilgiu šisai sovietų totalus pralaimėjimas Jungtinėse Tautose sustiprino Amerikos pozicijas ypač arabų ir musulmonų kraštuose. Net ir Irane amerikiečių įkaitų reikalai gerokai pasikeitė po sovietų invazijos į Afganistaną.

Kai savu laiku Pakistane vyravo antiamerikietiškos nuotaikos, po sovietų įsiveržimo į Afganistaną, nuotaikos radikaliai pasikeitė. Pakistaniečiai pajuto sau tiesioginę grėsmę, nes tik per juos sovietai gali prieiti prie Indijos vandenyno neužkliudydami nei Irano, nei Indijos, nors galbūt sovietų ir yra pagrindinė intencija išnaudoti Irane reovliucinį sąmyšį, kuris trunka jau ištisus metus, ir Iraną užimti ir tuo pačiu atkirsti vakariečius nuo gausių Irano naftos šaltinių. Ar sovietai šitai rizikuos, parodys netolima ateitis, nes Amerika pasiryžususi jėga ginti šiuos kraštus nežiūrint, kaip jie žaidžia su savo naftą už ją keldami fantastiškas kainas.

Kasdien įtampa Indijos vandenyno pakrašty vis didėja: neskaitant jau sąryšy su Irano konfliktu Indijos vandenyno ir Persijos įlankoje pribuvusių Amerikos karo laivų pilnoje karinėje parengtyje, tie rezervai nuolat papildomi naujais laivais. Pačioje Amerikoje dėl įvairių ekonominių sunkumų susiskaldymas dingo ir pasaulinės reikšmės įvykiai visą Ameriką sulydė į vieningą patriotinį frontą. Net tokios gana raudonos Amerikos uostų darbininkų unijos prieš sovietus pasišiaušė ir atsisakė aptarnauti sovietų laivus. Kitaip sakant amerikietis net ir paraudęs pasirodė pirmoj eilėj amerikiečiu.

"Tėviškės Žiburiams" 30 metų

Savaitraštis "Tėviškės Žiburiai", plačiai skaitomas Kanados lietuvių laikraštis išeivijoje, 1979 m. gruodžio 9 d. Mississaugoje esančiame lietuvių centre Anapilyje iškilmingai atšventė savo trisdešimties metų sukaktį. Programą išpildė solistai (jų tarpe ir Australijos lietuviams pažįstama solistė Gina Čapkauskienė) ir dailiojo žodžio menininkai. Dalyvavo virš 500 svečių iš Kanados ir Amerikos.

Paruošiamieji darbai šiam laikraščiui leisti pradėti 1949 m. vasarą, o pirmas numeris pasirodė tų metų gruodžio 24 d. Pirmuoju Tėviškės Žiburių redaktoriumi buvo istorikas Dr. Adolfas Šapoka. Jam staigamirus redaktoriaus kėdė atiteko jo pavaduotojui kun. Dr. Pr. Gaidai-Gaidamavičiui, kuris ir dabar Tėviškės Žiburius teberedaguoja. Susirinkusieji sukėlė jam didelių ovacijų ir padėkojo už jo kruoštų darbą plečiant ir tobulinant šį svarbų Kanados lietuvių laikraštį. Redaktoriui talkina V. Kastytis ir eilė kitų prityrusių žurnalistų. Tėviškės Žiburius leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai", kuriai šiuo metu vadovauja Dr. S. Čepas. Pirmuoju draugijos vadovu buvo B. Sakalas. Jam ir atiteko naujagimio laikraščio įpilietinimo rūpesčiai.

Šis savaitraštis yra pagrindinis Kanados lietuvių laikraštis, turįs apie 1600 prenumeratorių ir plačiai skaitomas ir už Kanados ribų. Dr. A. Šapoka padėjo jam stiprius pagrindus, o kun. Dr. P. Gaida jį ištobulino iki dabartinio lygio: jis laikytinas stipriausiu lietuvių išeivijos laikraščiu tiek savo turiniu, tiek ir patrauklia forma. Puikūs vedamieji, stiprūs straipsniai šių dienų aktualiaisiais klausimais, gerai informuotas, turįs galbūt rekordinį bendradarbių skaičių, skoningai laužomas ir iliustruojamas, pasižymįs gera lietuvių kalba ir jaunimui skirtais skyriais.

L.A. Vėtra

Nuotraukoje: Kairėje dabartinis Tėviškės Žiburių redaktorius kun. Dr. P. Gaida ir priešais jį dešinėje pirmasis T.Ž. redaktorius istorikas Dr. A. Šapoka

Naujas Pietų Australijos premjeras

Po devynerių metų pertraukos, praeitais metais Pietų Australijos valdžion grįžo liberalai. Sunku būtų išryškinti visas priežastis, kurios pakreipė balsuotojų nuomonę. Kas liečia lietuvius, mūsų bendruomenėje, šio krašto politika jei ji tiesioginiai neliečia mūsų tautinio gyvenimo ar Lietuvos laisvės reikalų, mes jų nediskutuojame, nes kitaip tai įneštų mūsų tarpan bereikalingos nesantaikos ir stabilizuotų mūsų bendruomenės veiklą.

Naujasis Pietų Australijos premjeras ne kartą lankėsi mūsų parengimuose, demonstracijose, gana šiltai atsiliepia į mūsų tautos laisvės siekius. Žinoma, reikalinga prisiminti, kad viso to akstinas yra populiarinimas savo asmens, kad kuo daugiau surinkus simpatijų, o tuo pačiu ir balsų rinkimų metu.

Naujasis premjeras David Tonkin gimęs 1929 metais, vedęs, augina 6 vaikus: tris dukras ir tris sūnus. Profesija - akių gydytojas. Būdamas liberalas nuo pat jaunų dienų, greitai iškilo savo partijoje. Pirmą kartą išrinktas į parlamentą 1970 metais ir po devynerių metų atsistoja partijos priekyje.

The Hon. David Tonkin

1979 metais laimėjęs Pietų Australijos rinkimus įnešė kai kurių pakeitimų: panaikino paveldėjimo mokesčius, žemės mokesčius nuo 1980 metų, sumažino mokesčius perkant pirmą namą ir pakreipė valstijos valdžios aparatą privačios iniciatyvos linkme.

NAUJIENOS

NAUJA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Į Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdybą nariai slaptu balsavimu trejiems metams išrinko Alę Rūtą - Arbienę, Bernardą Brazdžionį, Alfonsą Gricių, Bronį Railą ir Tomą Venclovą. Jie patys pasiskirstys pareigomis. Į revizijos komisiją išrinktas Andrius Mironas - Norimas, Dr. Elena Tumienė, ir Pranas Visvydas. Jie visi gyvena Los Angeles apylinkėje, Californijoje.

Nuo 1970 m. vasario 16 Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdyba buvo New Yorke.

* * *

Neseniai viešėję Lietuvoje sugrįžę pasakoja, kad Vilniuje girdėję, jog iš Afganistano į Vilnių buvo atvežta Afganistane žuvusių ir sužeistų lietuvių sovietinių kareivių. Bendrai apie sovietų žygį į Afganistaną Lietuvoje komunistinė spauda nieko nerašo ir gyventojų neinformuoja apie besivystančius įvykius, kuriuos pradėjo Sov. S-ga.

***

Kinijoje priskaitoma apie 120 milijonų žmonių, kurie nemoka nei skaityti, nei rašyti, daugiausia kaimiečių.

***

Sovietai skelbiasi, kad jie išrado būdą gaminti popierių iš akmens. Esą "akmeninis" popierius esąs patvaresnis, tinkamesnis spaudai.

***

CARTER versus BREZHNEV

"CHECK!"—as Martin in London's Sunday Express sees the Afghan confrontation.

Duona prieš patrankas!

Bendruomenės klausimu

Su Australijos Lietuvių Bendruomenės metų paskelbimu yra auksinė proga plačiausiu mastu pasvarstyti patiems apie šiandieninę bendruomenės padėtį, pasižiūrėti, kas jau atgyvenę ir ko trūksta. Atsakant į šiuos klausimus suprasime, kur yra mūsų silpnybės ir trūkumai ir ką galima padaryti, kad bendruomenė kaip tokia įgytų stiprius pagrindus. Juo labiau šitie klausimai svarstytini dabar ir viešai iškeliant bendruomenės problemą iš visų pusių, nes metų pabaigoje yra kaip tik ALB Krašto Tarybos suvažiavimas, kuriame būtų tie visi priekaištai, sugestijos ir svarstymai kaip reikiant persijoti ir vyriausio bendruomenės organo daromos atitinkamos išvados, kurios neturėtų likti vien protokoluose, bet visu frontu vykdomos.

Atrodo, kad pastaruoju metu bendruomenė neturėjusi jokių problemų - net Tarybos atstovai suvažiavę neturėjo ką svarstyti. Tačiau praktikoje jau pati bendruomenė pasidarė ištisa problema ir jai reikia ne vien taisymo, bet gal net ir naujų pagrindų.

Šiandie bendruomenės padėtis Australijoje yra pakankamai apgailėtina: stokoja autoriteto, nustelbta kitų, ypač finansinių atžvilgiu galingų organizacijų, kaip klubų, lietuvių sąjungų atskirose vietovėse, kurios su laiku perėmė administruoti bendruomeninius namus ir pasidarė nepriklausomais vienetais. Žodžiu, bendruomenė paliko šešėlyje ir egzistuoja daugiau teoretiškai.

Kodėl prie to prieita ir kaip čia atsitiko, kad pradžioje būdama tokia gaji ir veržli, ji pamažu užleido savo pozicijas ir atsidūrė kitų priklausomybėje? O rodos, turėtų būti priešingai. Juk trisdešimt veiklos ir gyvavimo metų turėjo padėti nesugriaunamus pagrindus. Tiesa, mes operuojame bendruomenės autoritetu prieš kitas etnines bendruomenes, net australų sluogsniuose su mūsų bendruomene skaitomasi, kaip su etniniu vienetu, tačiau mūsų pačių nusistatymas bendruomenės atžvilgiu yra daugiau negu menkas: susirinkimai labai skysti, į valdybas stoja tik sunkiai prikalbinti neatsižvelgiant į pajėgumą ir autoritetą, bet kad tik būtų užpildyta vieta, jaunuomenė ir net vidurinioji karta bendruomene nesidomi, o daugelis iš jų gal net nežino bendruomenės svarbos ir paskirties.

Tokius ir panašius reiškinius turint minty nuotaikos bendruomenės atžvilgiu nėra džiuginančios. O tačiau reikia ieškoti būdų, kelių, kaip pačią bendruomenę atnaujinti, pakelti jos autoritetą, imtis priemonių ir įtikinti bei įrodyti, kad mūsų bendruomenė kaip tokia yra mūsų lietuviškam gyvenimui pirmaeilės svarbos, kad jos negali atstoti jokia kita organizacija nei klubai, kad ji tik vienintėlė mus visus apjungia į tautinį vienetą su aukštais idealais, kaip atstovauti mūsų tautą šiame krašte, palaikyti tautinę sąmonę ir kalbą, kelti ir priminti mūsų tautines aspiracijas - uždaviniai, kurių pavieniai sambūriai ar skirtingų užsimojimų organizacijos niekados to negalės puoselėti ir vykdyti. Gal toks visuomenės sąmoninimas ir būtų pirmas žingsnis bendruomenei sustiprinti. Ypač svarbu supažinti su bendruomene mūsų jaunuomenę pradedant net nuo savaitgalio mokyklų. Juk mokyklas lanką vaikai girdi apie praeitį, karus ir kunigaikščius, bet apie bendruomenę mūsų laike ir sąlygose nieko nežino. Organizacijos, ypač jaunimo, supažindina savo narius su savo organizaciniais principais, bet bendruomenė jiems negirdėtas dalykas. O bendruomenė iš tikrųjų nėra savaime suprantamas ir besivystąs dalykas, kuris egzistuotų be jokių pastangų. Taip buvo galvota iki šiol, bet taip toliau tęstis negali. Jeigu norime bendruomenę pastatyti atitinkamame lygyje, reikia joje ir dėl jos stipriai ir neatlyžtamai dirbti. Vaisiai netruks pasirodyti. (v.k.)

Metus pradedant

Ateina tas vidurnaktis kada keičiasi metai, kada mes susikaupiame, tiesa, gal tik akimirkai. Prasideda nauji metai ir mintimis mes esame ten kur norėtumėm būti: su draugais prieš daugelį metų žiūrėdami į ateitį... tropikinėje be rūpesčių saloje... su savo didžiąja meile... svajonėmis statomoje ateityje... pilnoje džiaugsmo dabartyje. o gal šiaurės dangaus žvaigždėmis papuoštame Vilniuje, kai varpų gaudesys sveikina naujuosius metus snaigėms besisupant kreivų gatvelių labirinte.

Prisimena man Jono Meko žodžiai:

— Ak, mano pilkas sermėgiau mano, mano lėtas lietuvi! Argi tu galėsi kada būti australu ar brazilu? Ar tai negraudu bus, kai bus Kalėdos ir nebus sniego? Ar tai bevargdamas nepasiilgsi berželių ir gluosnio katinėlių? Ir kas bus, kai pasiilgsi, kai širdis neišlaikys...

Ar galėsi tada pasižiūrėti į savo sielos gelmę ir paklausti: ar užtenka to, ką aš darau? Ar užtenka audringų kalbų, iškilmingų pobūvių, loterijų su gerais fantais tautos reikalams ir gero lietuvio iškabos?

Ir aš norėčiau, kad visi lietuviški laikraščiai išeivijoje atspausdintų sekančius klausimus ir surinktų atsakymus —

LIETUVI,

ką tu padarytum dėl Lietuvos nepriklausomybės: 1. Mirtum? 2. Kalėtum? 3. Kariautum? 4. Vardu ir balsu gintum Lietuvos teises? 5. Atsisakytum pusės turto? 6. Atsisakytum kai kurių gyvenimo patogumų? 7. Skirtum daug laiko savo vaikams, kad jie užaugtų lietuviais? 8. Atsisakytum dešimtadalio savo turto? 9. Pasirinktum arba pakeistum profesiją, kad ji būtų naudinga Lietuvai? 10. Apsigyventum laisvame Vilniuje?

Lietuvi išeivi, atsakyk!

G. Žemkalnis

PLB Valdyboje

PLB Valdyba pakvietė Leoną Raslavičių, gyvenantį prie Chicagos, rūpintis pastovios lituanistinės katedros įsteigimo reikalais Šiaurės Amerikoje. PLB Seimas Toronte 1978 metais priėmė nutarimą, raginantį PLB Valdybą sudaryti sąlygas kuriame nors Šiaurės Amerikos universitete pastoviai lituanistikos katedrai. JAV LB Taryba savo sesijoje Clevelande 1979 m. tą nutarimą parėmė, skatindama PLB Valdybą šiuo reikalu rūpintis ir įpareigojo JAV LB Krašto valdybą bei JAV LB Švietimo tarybą talkinti PLB Valdybai. Leonas Raslavičius šiuo metu renka reikalingas informacijas iš universitetų, lietuvių profesorių ir institucijų. Vėliau jis pateiks savo siūlymus PLB Valdybai ir JAV LB bei Kanados LB kraštų valdyboms.

*

PLB Valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas 1980 metų vasario mėnesį lankysis Kanadoje, rugpiūčio mėnesį dalyvaus Europos LB Kraštų valdybų suvažiavime Austrijoje ir gruodžio mėnesį vyks į Australijos Lietuvių Dienas. PLB Valdyba, palaikydama artimus ryšius su 15-kos kraštų Lietuvių Bendruomenėmis ir vykdydama PLB Seimo nutarimus, stiprina išeivijos lietuvių darbą švietimo, kultūros, politikos ir kitokiose srityse.

Vaclovas Kleiza, PLB Valdybos vykdomasis vicepirmininkas, vasario mėnesį lankys Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvius ir dalyvaus jų ruošiamuose Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimuose. Su tų kraštų bendruomenių valdybomis ir darbuotojais jis tarsis lietuvių švietimo, kultūros, politikos ir kitais reikalais, nes PLB Valdyba palaiko glaudžius ryšius su visų kraštų lietuviais.

PLB Visuomeninių reikalų Komisijos sudėtis ir darbingumas didėja, į ją įsijungus naujiems nariams. Prie jau iš anksčiau dirbančio komisijos branduolio (pirm. V. Kamantas, Dr. K. Ambrozaitis, Br. Bieliukas, G. Damušytė, A. Gureckas, S. Kuprys, I. Laucienė, Dr. T. Remeikis, A. Gečys ir J. Kuraitė) iš Kanados prisidėjo inž. Juozas V. Danys (Ottawa), Dr. Petras Lukoševičius (Montrealis), Irena Meiklejohn (Toronto). Iš JAV įsijungė Linas Kojelis ir Viktoras Nakas (Washingtonas), Aušra Zerr (Philadelphia), advokatas Povilas Žumbakis (Chicaga), Algis Raulinaitis (Los Angeles), Dr. Vytautas Vardys (Oklahoma).

Br. Bieliukas suorganizavo PLB Leidinių komisiją, kurią sudaro Marija Aušra Jurašienė, prof. Algirdas Landsbergis ir pirmininkas - koordinatorius Vincas Rastenis (visi iš New Yorko), prof. Dr. Tomas Remeikis (Chicaga), Dr. Aleksandras Štromas (Anglija) ir Tomas Venclova (Los Angeles). Br. Bieliukas taip pat suorganizavo kun. Kazimiero Pugevičiaus tvarkomam Lietuvių Informacijos Centrui kompetentingų asmenų talką paskaitoms skaityti. Sutarta su kun. K. Pugevičiumi, kad būtų organizuojami seminarai religinėse ir bendrinėse konferencijose, studijų institutuose, universitetuose. Paskaitininkai kviečiami prof. A. Landsbergis, Dr. A. Štromas, T. Venclova. Informacijos sklaidos reikalu kreiptis į kun. K. Pugevičių, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, tel. (212) 647-2434.

Australijos vyriausybė pilnai pritaria Amerikos laikysenai Sov. S-gos atžvilgiu ir bando suderinti visus ėjimus su amerikiečių. Tuo tikslu Australijos min. pirm. Mr. Fraser numato matytis su Amerikos prez. J. Carteriu ir aptarti bendrą veiklos planą.

VLIKo veikloje

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO, įvykusio 1979 m. gruodžio 8-9 d.d. Lietuvių Namuose Baltimore, Md.

rezoliucijos

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas, išklausęs VLIKo Valdybos, Tarybos, kviestųjų pranešėjų ir Seimo atstovų pasisakymus, pažymi, kad laisvės kovą reikia dar stipriau ir paveikiau išvystyti.

Todėl VLIKo Seimas ragina viso pasaulio lietuvius veikliai dalyvauti savo gyvenamo krašto visuomenėje bei politinėje veikloje, ir pačioje šalies administracijoje, ir tuo būdu įmanomai platesnėje plotmėje paremti Lietuvos laisvės bylą, ir žmogaus bei tautos teisių gynybą.

***

Artėjant Madrido konferencijai, visų kraštų lietuvių, ir baltiečių bendrai, pagrindiniai veiksniai turėtų suderintomis pastangomis išnaudoti progas, kad Lietuvos ir Pabaltijo šalių bendrai, laisvės byla, o taip pat žmogaus ir tautų teisės, būtų iškeltos tame tarptautiniame forume.

***

VLIKo Seimas skatina VLIKo Valdybą ir Tarybą siekti lietuviškos visuomenės platesnės talkos ir suderintų veiksmų, sąlygas sudarant dažnesniais veiksnių ir vadovybių pasitarimais.

***

Seimas prašo VLIKo Valdybą ir Tarybą sudaryti pilnesnį ir platesnį veiklos planą, siekiant visuotinesnio tarptautinėje plotmėje Lietuvos interesų atstovavimo ir jos bylos gynimo.

***

VLIKo Seimas savo sesijoje atkreipė dėmesį į būtiną reikalą išlaikyti, remti ir stiprinti Lietuvos Diplomatinę Tarnybą.

Seimas įpareigoja VLIKo Valdybą visomis priemonėmis rūpintis Lietuvos diplomatinių pasiuntinybių ir konsulatų išlaikymu, ir kviečia lietuvių visuomenę šias pastangas remti.

***

VLIKo Seimas su dideliu susirūpinimu žiūri į neseniai iškilusį incidentą tarp VLIKo Valdybos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos, ir ragina VLIKo ir PLB Valdybas imtis visų galimų priemonių šiam nesusipratimui išlyginti.

***

Saryšyje su 45 baltiečių Maskvoje iškeltu reikalavimu panaikinti Molotovo - Ribbentropo dalybų padarinius, VLIKo Seimas ragina VLIKo Valdybą ir Baltiečių Pasaulinę Santalką tą reikalavimą paskleisti po visą pasaulį.

***

VLIKo Seimas atkreipė dėmesį į Sovietų Sąjungos įvykdytą Mažosios Lietuvos genocidą, ir įpareigoja VLIKo Valdybą šį nusikalstamąjį faktą kelti pasaulio viešosios opinijos forume.

***

VLIKo Seimas pritaria VLIKo Valdybos suderintoms pastangoms, perduodant Lietuvos žmonių reikalavimus valstybių vyriausybėms ir visuomenėms.

***

VLIKo Seimas labai nuoširdžiai dėkoja visiems Baltimorės lietuviams, taip vaišingai priėmus VLIKo Seimą.

***

VLIKo Seimas dėkoja VLIKo Valdybos pirmininkui Dr. Kaziui Bobeliui ir Valdybos nariams, ir Lietuvių Žmogaus Teisių Komisijos pirmininkui Dr. Domui Krivickui už kruopščius parengiamuosius darbus Madrido Konferencijai.

Rezoliucijų Komisija

RUOŠIAME VADOVUS

ĄŽUOLO — GINTARO VADOVŲ MOKYKLA (A—GVM)

Kiekvienos organizacijos vienas didžiausių rūpesčių yra tinkamų vadovų paruošimas. Tai ypač reikalinga skautų vienetams, kurių nariai auklėjami pagal skautišką metodą, kur reikalinga praeiti visa eilė programų, lavinant jaunuolio-lės charakterį, paruošiant jį gyvenimui.

Lietuvių Skautų Sąjunga turi dvi, labai aukšto lygio vadovų mokyklas, paruoštas Gilwell'io kursų pavyzdžiu, bet pritaikytas lietuviškajam skautavimui. Tai Brolijos Ąžuolo Vadovų Mokykla (AVM) ir Seserijos Gintaro Vadovių Mokykla (GVM). Abi mokyklos sėkmingai veikia JAV ir Kanadoje nuo 1959 m. Jos yra tiesioginėje Vyr. Skautininkų žinioje, o pačioms mokykloms vadovauja atitinkami vedėjai. Šių mokyklų skyriai gali veikti atskiruose rajonuose.

Vadovų mokyklų darbas susideda iš teorinės dalies, praktinės dalies, vadovavimo dalies ir baigiamojo darbo. Atlikusiems visas tris kursų dalis ir baigiamąjį darbą, sėkmingai baigusiems mokyklą kursantams išduodami mokyklų baigimo pažymėjimai, duodama teisė nešioti mokyklos ženklą.

Ligšiol LSS Australijos Rajone šių kursų nebuvo, nors keli jaunuoliai-lės yra praėję dalį šių kursų JAV, VI-sios Tautinės Stovyklos metu. Turime taip pat vieną, pilnai paruoštą Ąžuolo Vadovų Mokyklos instruktorių j.s.Dr. R. Šarkį.

Rajone trūkstant gerai paruoštų vadovų prieš kiek laiko pradėta rūpintis šių mokyklų kursų suruošimu vietoje. Tuo rūpinasi Rajono Vadijos Vadovų Paruošimo Skyrius (vedėja - ps. fil. Eglė Suchowerskienė), talkinant Rajono Vadijai ir visai eilei skautininkų. Tariamasi dėl šių mokyklų instruktorių atsiuntimo iš J.A.V.

Kursantų registracija vyksta per ps. E. Suchowerskienę, 29 Dallwood Ave., Epping, N.S.W. 2121 (tel. (02) 86 6197), iki vasario 15 d. Registracijos sąrašus sudaro tuntų vadijos, pateikdamos šiuos davinius: kursanto vardas, pavardė, gimimo data ar amžius, laipsnis, patyrimas (skautai-tės turėtų būti praėję nemažiau I-mą patyrimo laipsnį, kitu atveju turi būti atskira tuntininko rekomandacija; jei kandidatas-tė yra prityręs skautas-tė, sk. vytis/vyr. skautė, skautininkas-kė, duoti jų įžodžių datas), kada, kur įstojo į LSS, einamos bei eitos pareigos skautų vienetuose, adresas, telefonas. Tuntininko rekomendacija dėl siūlomų kandidatų-čių. Priimama ne daugiau 12 sesių ir 12 brolių.

Registracijai duotas laikas trumpas, tad turėsime paskubėti. A—GVM kursai vyks tik kas kelinti metai, tad visų pareiga jais pasinaudoti dabar! Patys kursai įvyks 1980 m. gegužės 10-18 d.d. Victorijoje.

Smulkesnes informacijas apie kursus suteiks tuntininkai - skaučių skyrių vedėjos bei ASS skyrių pirmininkai. Užsiregistravusieji bus informuojami atskirais aplinkraščiais. Kursų teoretiniai darbai prasidės apie kovo pradžią.

LSS Australijos Rajono Vadovų paruošimo skyrius

Australijos Rajono SKAUTŲ PABANGĖJ

Leidžia Australijos Rajono Spaudos Skyrius. Rašinius siųsti: s.fil. I. Jonaitis, 18 Gloucester Rd., Epping, N.S.W. 2121 Tel. 869 1159

Skautiška spauda

PRENUMERUOKIME SKAUTIŠKĄ SPAUDĄ!

Lietuvių Skautų Sąjunga savo narių informacijai bei auklėjimui laisvajame Vakarų pasaulyje turi du gražius žurnalus - Skautų Aidą ir Mūsų Vytį, abu leidžiamus J.A.V. Pirmasis skirtas skautams bei vadovams, antrasis - skautams akademikams.

Reikalo aiškinti, kam juos reikia prenumeruoti, manau, nėra: be šios spaudos skautų vadovas bei skautastė taip kaip be rankų. Čia telpa viso pasaulio lietuvių skautų gyvenimo kronika, rašoma įvairiais skautavimo klausimais, dalinamasi naujomis idejomis ir t.t. Juose taip pat telpa nemažai aprašymų bei fotografijų ir iš Australijos skautų-čių veiklos.

Abu žurnalus Australijoje galima užsisakyti per s. J. Žinkų, 84 Victor Ave., Picnic Point, N.S.W. 2213; namų tel. (02) 774 2914.

Skautų Aido metinė prenumerata - $ 4 (australiški), Mūsų Vyčio - $ 3.

Siunčiant pinigus paštu, čekius ar pašto perlaidas (Money Orders) adresuoti "Lithuanian Scouts Association" vardu.

SSS Židinys

Baublyje pabuvojus

Ant plento, iš Canberros į Sydnejų, pravažiuojanti mašina signalizuoja kitai sustoti. Trumpas pokalbis ir - iš perpildytos - vienas keleivių perséda į kitą, ne taip daug prikrautą. Žodžiu - motorizuoti gailestingieji samarijiečiai, įrodą, kad gerąjį darbelį gali bet kur padarytil.. Prie jų sustoja ir trečia, prisėdusi, daugumoje, jaunimo, pasiteirauti kokios bėdos šias dvi mašinas yra apsėdusios...

Tai sydnejiškiai grįžta iš Canberros tunto stovyklos...

*

Į šią - "Baublio" vardu pavadintą - patyrimo stovyklą, suruoštą Canberros 'Baltijos" Tunto gražioje australų skautų Cottermouth stovyklavietėje ant Murrumbidgee upės kranto, sausio 2 - 13 d.d. sugūžėjo gražus būrys jaunimo bei vadovų: 44 iš Sydnejaus, 40 iš Melbourno, 38 iš Canberros, 5 iš Geelongo, 4 iš Tasmanijos ir 1 iš Adelaidės; viso 132, įskaitant savaitgalinius stovyklautojus.

Bendrajai stovyklai vadovavo ps. Mindaugas Maura-gis, viršininko pavaduotoja ir Seserijos stovyklos vadovė - ps. Audronė Kovalskienė, Brolijos stovyklos v-kas - s.v.v.sl. Juras Kovalskis, stovyklos adjutantas - s.v. Rika Sipavičius, programos vedėjas - s.v.v.sl. Ridas Daukus, sekretorė - s.fil. Pajauta Pullinen, ūkio vadovas - s.v.v.sl. Romas Miniotas, virėjas - s.v.v.sl. Antanas Mikus, stovyklos leidinio redaktoriai - v.s. Dr. Aleksandras Mauragis ir s. Algirdas Karpavičius (leidinėlis bus galutinai paruoštas ir išsiuntinėtas stovyklos dalyviams). Pastovyklių vadovai: paukštyčių ir vilkiukų ps. Jūratė Šimkienė, talkinama inž. Algio Šimkaus, skaučių v.s. Danutė Čižauskienė, vyr. skaučių - ps.fil. Eglė Suchowerskienė, skautų - ps. Šarūnas Žiedas, budžių - j.b. Pranckūnas, sk. vyčių - s.v.v.sl. Gediminas Sauka.

Stovykla buvo skirta skautiškojo patyrimo įsigijimui - užtai buvo smarkiai ruošiamasi specialybėms, patyrimo laipsniams ir t.t. Visos pastovyklės stovyklos metu suruošė po 1 dienos žygį mišku, 1 dienos kelionę upe plaustu ir 1 naktinę iškylą.

Pati stovyklavietė gana gilioje dauboje, prižėlusioje retokais medžiais; jos vienu kraštu teka Murrumbidgee upė. Ji negili, tinka maudytis.

Skautų-čių stovyklos išsimėčiusios atskiromis palapinių grupėmis - pastovyklėmis, kurių čia gana gausu: paukštyčių ("Tulpių" pastovyklė), skaučių ("Vaidilučių"), vyr. skaučių ("Amžinosios Ugnies"), vilkiukų ("Baravykų"), skautų ir sk. vyčių. Štabo palapinės pastatytos vidury - tarp Broli-

Nukelta į psl. 4

Pionerijos pamoka. Praveda G. Sauka

Sekmadienis Baublio stovykloje

Prabudo stovykla - sekmadienis. Pirmas žvilgsnis į dangų: ar saulė švies, ar vėl reikės tvanui ruoštis (stovyklos dalis vieną naktį smarkiai "nukentėjo" nuo audros). Bet šviečia tik stovyklos vadovų veidai, o saulė dar po debesėliu.

Pakėlę vėliavą, papusryčiavę, renkamės šv. Mišioms. Iš Sydnejaus atvykęs kun. P. Martuzas atlaiko pamaldas ir pasako stovyklautojams pritaikytą pamokslą. Apsitvarkom palapines ir, debesims šiek tiek prasiskyrus, drąsieji eina maudytis. Nors ir sekmadienis, bet nuo darbų nepabėgam. Ypač smarkiai reiškiasi vilkiukai, pastatydami prausyklą ir kabyklą rankšluoščiams.

6 val. renkamės vėliavų aikštėje vėliavų nuleidimui. Susirinkusius pralinksmina staigmena. Kadangi stovykloje gerai nusiprausti gana sunku (upėje vanduo kaip kava, o šilti dušai toli ant kalno), mūsų didieji vyrai, vyčiai, ir budžiai surado išeitį. Vyčiai, atvykę į aikštę sulindo į Baublį, o budžiai, atsinešę kelis dubenis vandens, juos per skylėtą Baublio stogą gerokai "pakrapino". Vyčiai, atsilygindami, nunešė budžius po vieninteliu šaltu dušu stovykloje, ir juos gerai išmaudė...

Seka rimtoji vėliavos nuleidimo dalis, įsakymai: Tomas Vaičiulevičius, iš Hobarto, duoda skauto įžodį.

Slenka žemyn vėliavos. Skubam vakarienės ir su nekantrumu laukiam vakaro. Mat, pažadėtas kaukių balius. O tas dangus vis apsiblauses, debesys juodi. Per vakarienę lyja. Bet stovyklautojai nuotaikos nepraranda, ruošia rūbus, papuošalus. Ir gauna atpildą - Baublio vaiduoklis, kuriam lietus nepatiko, kai vyčius "prausė", lietų sustabdo prieš pat paradą. Na, ir rikiuojasi visokios keistos būtybės: indėnai, piratai, karalienės, gyvatės, bobutės, vaikščiojantys medžiai ir t.t. Komisijai tikrai sunku išrinkti įdomiausias kaukes! Bet geros galvos greit išsprendžia problemą ir skelbiami laimėtojai. Paukštytės gauna 3 premijas: Vilija Tamošaitytė - mergaitė iš Havajų; D.Mauragytė - bobutė, Rita Čižauskaitė - Eglė žalčių karalienė. 3 vilkiukai irgi apdovanojami: Andrius Daukus - indėnas, Paulius Stepanas - burtininkas, Danius Mauragis - turistas. Skaučių medalį laimi piratės - Kristina Cox ir Belinda Hornaitė, o skautų - Siamo dvynukai: Povilas Stašionis ir Raimundas Jurkšaitis. Ir vyresnieji prisidėjo prie parado, ir net prizus laimėjo! Danutė Čižauskienė - valytoja, Jūratė Šimkienė - baidyklė, o Antanas Mikutavičius su Rika Sipavičium - virėjas ir ponas su fraku. Džiaugėsi laimėtojai, džiaugėsi visi kiti, trypdami polką ir suktinį. Šoko paukštytės su vyčiais, skautininkės su vilkiukais, ponai su piratėm, net mėnulis šypsojosi.

Linksmas vakaras, ir dar viena graži stovyklos diena praėjo.

P.P.

Baublyje...

Atkelta iš psl. 3

jos ir Seserijos - stovyklų.

Daug pristatyta įvairių stovyklinių įrengimų: stovyklos vartai, kryžius, stalai "Taukuoto Antano" valgykloje, "indauja", tiltas ir lieptas per upę, "skrajojanti lapė", labai pamėgta stovyklautojų, kaip malonus pasivažinėjimas į upę... Vyko rankdarbių kursai. Bet pati garsiausia stovyklos įžymybė buvo stovyklos "Baublys", kurį pastatė vyr. skautai, Poškos baublio pavyzdžiu. Jis stovėjo vėliavų aikštėje ir spėjo apie save sukurti visą eilę neįtikimiausių legendų (pav., vienas vilkiukas mane tikino, kad kaip tik keli skautai vyčiai sulenda į baublį, tuoj pradeda žaibuoti ir lytį...) Dalis stovyklinių įrengimų, australams prašant, po stovyklos, palikta nenugriauti.

Korespondentui teko šioje stovykloje pabuvoti tik dvi paskutines dienas, tad iš šio taško ir duodamas šios stovyklos vaizdas.

Penktadienis (sausio 11 d.), vadinasi, pasninkas - stovykla pasodinta ant žuvinės dietos. Bet kai maistas geras ir žuvies mėgėjų daug, niekas nesiskundžia. Diena karšta, bet pavakare pakilo labai stiprus vėjas, sutemus atnešdamas ir lietų.

Paskutiniąją naktinę iškylą suruošė paukštyčių - vilkiukų pastovyklė. Pavakare jų gražus būrys, išvežta į aplinkinius kalnus, iš kur prasidėjo pati iškyla. Čia jie turėjo pasistatyti lapines, įsiruošti lovas ir t.t. Maisto išteklius nešė palyda, kurią sudarė keli sk. vyčiai - tėvai ir vyr. skautės. Ekspedicijai vadovavo Tasmanijos sk. vyčiai - Ignas ir Linas Vaičiulevičiai.

Jaunuosius iškylautojus naktį užklupo trumpa audra su perkūnija. Stovyklos vadovybė lūkuriavo jų grįžtant (vyčiai, kurie lydėjo jaunuosius, atsargumo dėliai, turėjo netoli iškylavietės paslėpę mašiną...), bet jie grįžo tik šeštadienio priešpiečiais. Mat, ne tik saugiai praleido audrą miške, bet iš pačios "Baublio" stovyklos, nakties metu, stebuklingai dingo sk. vyčių lazdos, ir sesių šlipsai, kuriuos vilkiukai - paukštytės, su tam tikrom ceremonijom, vėliau grąžino jų savininkams...

Penktadienio vėliavų nuleidimo metu, skautininkų ratelyje, skautininko-kės įžodį davė du Canberros skautų vadovai: s.v.v.sl. Mindaugas Mauragis ir v.s.-v.sl. Audronė Kovalskienė. Įžodį pravedė Rajono Vadas v.s. B. Žalys, ir kiti vadijos nariai, iš kurių dvi stovyklavo nuolatiniai, o kiti 3 atvyko savaitgaliui.

Vakare, nors ir susėsta prie laužo, bet lietus jau neleido jo pravesti. Teko susispausti valgykloje. Čia prisidainuota iki išnaktų - nebeįvykus numatytiems šokiams, juos irgi pakeitė dainos, paįvairinamos šūkiais, "Tetos Baublienės" išmintingais patarimais, skaitomais Loretos Čižauskaitės, bei "stovykline" daina, rašyta Algio Šimkaus (dainuojama dueto - Šimkaus ir Mauragio), apdainuojančia visus tos dienos stovyklinius nutikimus.

Šeštadienis (sausio 12 d.) priešpiet stovyklautojai turėjo atlikti dar įvairius uždavinius: statė modelius ir kt., o popiet prasidėjo tikras sujudimas: į stovyklą pradėjo keliauti svečiai iš Canberros, iš Sydnejaus, o skautai ruošėsi paskutiniam vėliavos nuleidimui.

5.30 val. į vėliavų aikštę, su vienetų vėliavomis atžygiavo pastovyklės. Skaitomi įsakymai - visa eilė praėjusių specialybių egzaminus ir gavusių teisę dėvėti atitinkamus ženklus. Kiti praėję į aukštesnius patyrimo laipsnius, keli pakelti į vyr. laipsnius. Du Tasmanijos broliai (I. ir L. Vaičiulevičiai) ir 4 canberriškiai (R. Daukus, R. Miniotas, J. Kovalskis ir R. Sipavičius) apdovanoti Vėliavos žymenimis; juos jiems prisegė rajono vadeiva - v.s.fil. B. Barkus.

Nuleidus vėliavas visi skuba prie aikštės šone pastatyto kryžiaus ir ten įrengto altoriaus. Čia šv. Mišias stovyklautojams atlaikė Rajono dvasios vadovas, s. kun. Petras Butkus, pasakydamas skautams pritaikytą pamokslą. Į apeigas įjungta ir nemažai stovyklautojų - dalis jų skaitė žodžio liturgiją, kiti tikinčiųjų maldą. Daugelio brolių - sesių stovykloje paruoštų darbelių buvo atnešta ir padėta prie altoriaus. Pamaldos užbaigtos stovyklos malda. Virš 70 stovyklautojų ėjo prie komunijos.

Vakare, prietemomis, suliepsnojo didžiulis, skaistus laužas, pravestas Romo Minioto ir jo pagelbininkų - Šarūno Žiedo ir Ritos Barkutės, praėjo pasigėrėtinai - broliai ir sesės dainavo, leido šūkius, krėtė pokštus, inscenizavo. Jis užbaigtas sustojus didžiuliu ratu, su "Lietuva, brangi..." ir "Ateina naktis..." Po to, žavi trimito meliodija paskelbia tylą. Bet tai paskutinė naktis - ir tylą šiąnakt sunku įgyvendinti - visur, visi palapinėse dar ilgokai "ūturiuoja", dalinasi dienos įspūdžiais... juk rytoj jau namo!..

Sekmadienio (sausio 13 d.) rytas, bet stovykloje, tik prašvitus, užverda darbas - dar prieš pusryčius pradedamos nuimti palapinės, į paskirtas vietas kuprines ir lagaminus neša Melbourno ir Geelongo skautai, atvyksta Canberros, Melbourno ir Sydnejaus tėvai atsiimti savo stovyklautojų...

Brolis virėjas duoda signalą paskutiniams pusryčiams - stojame į labai jau sumažėjusią eilutę. Pavalgę daugumas atsisveikina su stovyklos vadovais ir bičiuliais ir išvyksta. Lieka tik būrys Canberros ir Sydnejaus vyčių paskutiniems darbams.

Sudie, gražioji "Baublio" stovykla!

Vyt. Šiaurys

TAVO RANKOS ŠVARIOS

Tęsinys

Jurgis Jankus

Sutemus oras visiškai įšėlo. Vėjas švilpė ir vertė sniegą sūkuriais, plikos jovarų šakos dejavo ir švilpė. Vytas šypsojosi, kad dangus su žeme maišosi.

Pakinkė bėruką, iš ketverto pätį eikliausiąjį. Tvarte nusistovėjęs nerimo, trypė ir šnirpšdamas purtė galvą. Povilas skubino atsisveikinti. Mergaitės ranką ilgiau palaikė rankoje. Šiluma nutekėjo per krūtinę, bet jis laimingas, kad per tas vienišas dienas nepasakė jai visko, kas ateidavo į galvą ir į širdį.

Tylūs išleido pro duris. Nė žiburio nenešė pašviesti.

— Plentu tik nevažiuokite, - dar perspėjo tėvas, - kad neužlėktumėt ant ko nors. O prie tilto sargyba tikrai stovės. Verčiau pasukite per pušyną ir paskum tiesiai per pelkę - jau neklimps. Visos zonos pasienio sargybomis tik jau neužstatė.

Vytas tiktai linktelėjo galva, o Povilas palinkėjo smagių Kalėdų. Jis stengėsi būti nerūpestingas ir prižadėjo antrą dieną Kalėdų ateiti pasišokti.

— Ne, mes su Vytu atvažiuosime, - pasakė mergaitė.

Beris, pajutęs atleistas vadeles, pašoko iš vietos ir be garso dingo nakties tamsume, lyg vėjas būtų pakėlės nuo žemės ir nusinešęs.

Trys pasilikusieji valandėlę stovėjo akis subedę į tamsumą, lyg norėdami ligi galo sekti, kad nieko neatsitiktų.

— Dieve padėk! - tyliai pasakė senis Vainiškis.

Jis ne dažnai vargindavo Dievą savo prašymais, bet dabar tikrai juto, kad reikia.

— Tsss! - sudraudė duktė ir įsikibo abiem tėvams į rankas.

Nuo vartų per kiemą šmėkštelėjo žmogaus šešėlis. Dabar jie visi matė, kaip kelučiu trobos link bėgo vyras. Tėvas numojo ranka.

— To dar betrūko! - pasakė.

— Kas čia toks? - su baime paklausė motina.

— Ar svarbu kas, svarbu, kad matė, - mestelėjo moterims ir nusisuko eiti į trobą. Dabar jis su nieku nenorėjo susitikti.

Bet vyras prie jų nesustojo. Jis pralenkė tėvą ir pirmas įbėgo į vidų. Tik dabar tepažino, kad parbėgo Vytas.

— Kas jiems atsitiko? - sužnibždėjo motina su išgąsčiu balse ir žengė paskui tėvą.

Trobos tarpdury susitiko vėl beišeinantį Vytą. Jis rankoje turėjo nedidelį virtuvinį kirvuką.

— Kas atsitiko? - paklausė tėvas.

— Jienelė išsitraukė, - trumpai atsakė.

— Vinių, ar paėmei?

— Turiu! - šūktelėjo šokte nušokdamas nuo priegonkio slenkščio ir dingo tamsoje.

Dabar ir tėvas atsiminė, kad jienelė buvo neužkalta. Kai pavasarį bėris apdaužė moteris ir nulaužė jienelę, jis įdėjo naują, bet vinim užkalti taip ir užmiršo. Jis gerai atsimena, kaip mergaitė atbėgo į dirbtuvėlę ir pasakė, kad plentu eina bolševikai. Tada jis įsidėjo vinį į liemenės kišenę ir išėjo pažiūrėti. Dabar įkišo kišenėlėn du pirštus, išėmė vinį, pažiūrėjo, užmetė ant lentynos ir atsisėdo skustis. Moterys vėl išėjo į virtuvę.

Povilas laikė už snukio pavėju atsisukusį bėrį ir tripinėjo kojomis. Per plonus batelius kaip vanduo gėrėsi šaltis. Bet Vytas greitai atbėgo, sutvarkė jienelę, įmetė kirvuką į važelį, sugriuvo abu ir vėl paleido arklį.

Arklys, pirmą sykį į važelį pakinkytas, nešėsi kaip vėjas. Tik sniego sūkuriai sukosi aplink, kirto į veidą, į akis ir gniaužė kvapą.

Galą važiavo plentu, paskum pasuko per lauką į pušyną. Pušyne vėjas iš karto sustojo, lyg būtų į viršų pakilęs arba nespėjęs sykiu su arkliu ir lauke pasilikęs, tik pušų viršūnės švokštė ir iš viršaus biro sniegas. Biro ne lygiai, bet tarpais, lyg kas būtų vaikščiojęs pušų viršūnėmis ir švaistęsis juom iš viršaus didelėmis saujomis.

Bėrukas žingsnio nemažino. Nėrė ir nėrė. Važelis dunkstelėdavo per šaknis, sutarškėdavo branktas, bet garsas nebaugino - tolyn per mišką nelėkė, bet krito į užiančią tamsą ir iš karto dingo, kaip akmuo vandeny, tik nusvirusios šakos, kaip juodos rankos, tarpais pabraukdavo per galvas.

Abu vyrai tylėjo. Vytas žiūrėjo priekin, o Povilas galvojo, kaip keistai viskas nutrūko. Jis buvo galvojęs apie jaukų Kūčių vakarą ir žinojo, kad dabar viso to nebebus.

Iš karto lyg šviesiau pasidarė.

— Pelkė - pasakė Vytas.

Dabar Povilas pamatė, kad dangų rėmusi juoda pušų siena prieky žemyn nusileido ir papilkėjo. Bėris krūptelėjęs smarkiai pašoko į šalį.

— Stoj! - priekyje pasigirdo aštrus balsas.

Vytui iš karto dingtelėjo bėrį dar smarkiau paleisti, bet paskum sumetė, kad iš to nieko nebus ir sulaikė.

Iš tamsos priėjo kareivis. Vyrai galėjo matyti ant rankos padėtą automatinį šautuvą ir ilgą milinę, besiplakančią apie sargybinio kojas. Patamsy atrodė kresnas ir stiprus.

— Kur jūs? - paklausė priėjęs.

— Pas mergaites, - kiek graibydamas rusiškai atsakė Vytas.

— Prašau dokumentus.

— Ar pas mergaites irgi reikia dokumentų? Mums rodosi, kad jos džiaugsis ir taip, - mėgino pajuokauti.

— Na, nejuokaukite. Juk žinote, kad čia draudžiamoji pasienio zona ir be dokumentų važinėti negalima, - nesileido įtraukiamas į juokus ir kalbėjo ramiu, bet labai šaltu balsu. - Prašau dokumentus.

Vytas išsitraukė piniginę ir ėmė graibyti paso. Sargybinis pašvietė lempute. Pasas buvo tvarkoj, su visom draudžiamoj zonoj reikalingom antspaudom.

— O jūsų? - kreipėsi į Povilą.

Povilas neramiai sujudėjo siekdamas užantin.

— Jis mano brolis, - įsiterpė Vytas. - Už jį atsakau.

— Jūs galite atsakyti tik už save. Prašau parodyti.

Povilas irgi padavė pasą.

Kareivis pirma pasišvietė į pasą, paskum Povilui į veidą. Povilas nuo šviesos prisimerkė.

— Jūsų pasas netvarkoj, - pasakė. - Kaip čia patekote?

— Sakiau, kad jis mano brolis, - atsakė Vytas. - Jis tik šiandien atėjo pasakyti, kad motina serga. Dabar važiuoju ir aš.

— Kodėl jis pats nieko nekalba?

— Kad jis nemoka rusiškai.

— O kur jis gyvena?

— Čia pat kaime. Tuoj už tos pelkės. Jeigu norite, važiuojame kartu ir pamatysite, kad motina serga. O gal bus jau numirusi.

— Vistiek. Juk žinote, kad čia taip eiti negalima.

— Bet suprask, kad liga nelaukia. Juk žinai, kad leidimą gauti reikia laiko, o čia staiga užklupo liga. Ir dar vakare. Pats irgi turbūt turi motiną ir ką darytum, taip atsitikus.

— Na, aš nieko negaliu padaryti. Važiuojam pas viršininką: gal praleis, arba gal pasiųs ką pažiūrėti, o aš to negaliu. Sukite atgal ir važiuokite. Ir nebandykite bėgti!

Bus daugiau

LIETUVIŠKAS TEATRAS LAIKO EIGOJE

A. Binkevičiūtė-Gučiuvienė

Tęsinys iš pr. M.P. nr.

Tilžės lietuvių veikla turėjo daug reikšmės ir ta prasme, kad spaudos draudimo laikais organizavo nelegalią spaudą.

Negalima nepaminėti ir Amerikos lietuvių, kurių po 1863 m. sukilimo persikėlė apie 252 tūkstančius. Lietuvoje tame laikotarpyje sauvaliavo caro žandarai, todėl naturalu, kad lietuvių tautiniai - kultūrinis gyvenimas daugiausia vystėsi už etnografinių Lietuvos ribų.

XIX amž. antroje pusėje Amerikoje iškilo stambus kovotojas už lietuvybę Dr. Jonas Šliupas. Jis organizavo chorus ir teatro draugijas. Po 1905 m. revoliucijos čia atvyksta žymūs mūsų menininkai - kultūrininkai: Mikas Petrauskas, Juozas Vaičkus, "Dzimdzi - Drimdzi" trupė, Stasys Pilka, Juozas Naujalis, Juozas Žilevičius, Petras Oleka, Juozas Byra ir kiti. Dr. Šliupas parašė pirmąjį teatrui veikalą "Patkulis", vėliau pastatoma kun. A. Burbos "Be sumenės, arba kaip ant svieto einas". 1889 m. Čikagoje suvaidinta "Kova po Grunvaldu" - kur dalyvavo 71 atlikėjas. Steigėsi muzikos bei teatro d-jos Baltimorėje, New Yorke ir kitur. Mikas Petrauskas pastatė savo operetę "Kaminkrėtis ir Malūninkas", o jo operos "Birutė" klausėsi apie 1500 žmonių. Bostonas ir Detroitas taipogi turėjo savo teatrinius būrelius, kurių veikla pasižymėjo ypač operečių renginiais. Stasys Pilka Amerikoje surežisavo S. Čiurlionienės "Aušros Sūnus" ir Šilerio "Klasta ir meilė".

Susumavus visa tai, tenka atžymėti, kad lietuvių kultūrinė veikla buvo išaugusi į platų sąjūdį, apėmusį ne vien Lietuvą. Pakanka pažymėti, kad buvo vaidinama net 220 veikalų. Artistai įgaudavo vis daugiau patyrimo, iš jų vėliau išėjo ir išaugo pirmieji profesionalai, baigę specialias teatrines mokyklas, kaip pav.: Ona Rymaitė, K. Glinskis, S. Pilka, A. Sutkus, J. Vaičkus ir kiti.

Antanas Sutkus ir Juozas Vaičkus yra laikomi Nepriklausomos Lietuvos Valstybės Dramos teatro tėvais. Tie sambūriai išugdė taipogi visą eilę lietuvių dramaturgų, kurių žymesnieji: Keturakis, Žemaitė, Puida, Vydūnas, Vaižgantas, Čiurlionienė...

1919 m., Lietuvai atgavus nepriklausomybę atsivėrė galimybės kurti savo meno institucijas. Pradžioje sukruto vilniečiai, bet Vilnių lenkams užgrobus, ir Kaunui tapus laikinąja sostine, čia ir prasidėjo darbas. 1920 m. aktyvieji, teatro menu besižavį asmenys, sudarė "Lietuvių Meno Kūrėjų D-ją". Nuteriotame po karo krašte tas užsimojimas sutiko daug vargo ir problemų. Vienintelis Kauno teatras buvo apverktinoj padėty: langai išdaužyti, nudėvėtos scenos dekoracijos, nei rūbų, nei scenos baldų, žiūrovų kėdės suklerusios, per stogą varvėjo vanduo... Be jokios finansinės paramos meno entuziastai stojo į darbą... Nugalėję visus įsikūrimo sunkumus ir problemas, dramos aktoriai pastatė 1920 m. H. Zudermano veikalą "Joninės". Laikui bėgant dramos aktoriai išbujojo į stiprų dramos kolektyvą. Įgudę tuometiniai režisieriai buvo: B. Daugvietis, A. Sutkus, A. Oleka - Žilinskas, R. Juknevičius ir kiti, kurie visi kreipė dramos veiklą meno pažangos keliu. Iškiliųjų aktorių būrį sudarė: Henrikas Kačinskas, Stasys Pilka, Ona Rymaitė, Jadvyga Oškinaitė, Petras Kuprevičius, ir daugelis kitų.

Valst. dramos teatro tėvais yra laikomi, kaip paminėjau, Juozas Vaičkus ir Antanas Sutkus. Pastarojo, t.y. A. Sutkaus gyvenimo svajonė buvo išugdyti tautos teatrą, kuris turėtų tikrai lietuvišką vaidybos meno sielą ir būtų gyvas savųjų dramaturgų kūriniais, tačiau... dramos teatre dominavo verstiniai pasauliniai kūriniai. A. Sutkus pasižymėjo taipogi kaipo teatrologas - teoretikas ir pedagogas. Mirė Lietuvoje 1968 m. numylėtoje scenoje kuri buvo jo, teatralo, gyvenimo prasmė ir tikslas. Griuvo lyg ąžuolas kalbėdamas iškilmingame Vydūno minėjime Kaune.

Žymiausi lietuvių dramaturgai, kurių veikalai išvydo Kaune dramos teatro rampą: Krėvė - Mickevičius, Petras Vaičiūnas, Sofija Kymantaitė - Čiurlionienė, Kazys Inčiūra, Kazys Binkis, Stasys Santvaras, Tumas - Vaižgantas ir Balys Sruoga, pastarasis, galima sakyti, buvo ypatingai su teatru suaugęs. Gilus teatrologas jis profesoriaudamas Vyt. Didž. U-tete įkūrė ir teatro seminarą kurio buvo vadovas. Pasižymėjo taipogi spaudoje kaipo reiklus meno kritikas kuris menkesniems dramos veikalų pastatymams nė nepakeldavo plunksnos. Žiauri buvo jo lemtis. Vokiečių okupacijos metu buvo kankinamas Stutthofo koncentracijos stovykloje, o po karo grįžęs į Lietuvą nerado nei žmonos, nei dukros, pasitraukusių į vakarus. 1947 m. mirė dvasinio kankinio mirtimi Vilniuje. Buvo dailus ir gražiai nuaugęs vyras, tad buvo "didelis" žmogus visokeriopa prasme, kad net jam mirus visame Vilniuje nerado pagal jo ūgį karsto ir turėjo paguldyti sulenktomis kojomis.

Bus daugiau

Namie ir svetur

ROMA MASTIENĖ DAINUOJA MELBOURNE

Sulaukti talentingų svečių iš užsienio ir gėrėtis jų meniškais pasirodymais pasidarė mums Australijoje jau kaip gyvybingiausia tradicija. Malonu, kad solistė Roma Vilčinskaitė - Mastienė sutiko koncertuoti ir Melbourno lietuviams sausio 6 d. 3 val. Lietuvių Namuose.

Nežiūrint, kad buvo pats atostogų įkarštis ir daug žmonių išvykę kur nors prie jūros ar ežero poilsiauti, Lietuvių Namų koncertų salė prisipildė. Išgirsti operos solistę Romą Mastienę Melbourno lietuviams buvo labai patrauklu.

Roma Mastienė maloni, šilta asmenybė. Ji yra operos solistė -mezzosopranas. Karjerą ji pradėjo Čikagos lietuvių operoje ji dainavo Fauste, Carmen, Traviatoje, Kaukių Baliuje, Likimo galioje, Gintaro Šaly, Liucija de Lamermur ir kt. Su koncertais Roma yra apvažiavusi visus didesnius šiaurės Amerikos miestus. Ji taip pat davė koncertų Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje ir Uragvajuje.

Aldona Butkutė trumpai supažindino publiką su soliste.

Pirmoje dalyje solistė dainavo svetimų kompozitorių dainas: Hendel, Schubert, Grieg, J. Massenet ir A. Buzzi-Peccia. Malonios Romos balso variacijos užbūrė klausytojus ir ji susilaukė gausių aplodismentų.

Antroje dalyje solistė išėjo į sceną pakeitusi aprangą, kas buvo graži staigmena. Dainas antrai koncerto daliai ji pasirinko lietuvių kompozitorių. Ji paminėjo, kad visi tie kompozitoriai dar gyvi ir gyvena šiaurės Amerikoje. Dainavimas ir žodžiai jaudino ir žavėjo. Dainas: "Rugiagėlės", "Aguonėlės", "Alyvos" ir "Ramunėlė" ji skyrė ir dainavo Australijos lietuviams.

Roma ne tik gražiai dainuoja, bet ir gražiai deklamuoja. Antroje dalyje ji deklamavo Henriko Radausko "Dainos gimimas" ir Salomejos Neries "Alyvos". B. Budriūnas harmonizavo pirmą ir A. Belazaras "Alyvas".

Dvi valandos nejuntant praėjo, ir publikai neužteko programoje numatytų dainų, jie prašė daugiau ir daugiau. Teko Romai dar tris dainas padainuoti. Ji dainavo Talat-Kelšos "Lietus lynoja", "Vilija" - ariją iš "Linksmosios našlės" ir Brazinsko harmonizuotą "Mano gimtasis kampelis".

Publikai dar prašant daugiau, solistė pasakė, kad kadangi jai neteko giedoti Melbourne per lietuviškas pamaldas, ji sekančią Brazaičio harmonizuotą giesmę "Malda" dedikuoja Melbourno kunigams: kun. Vaseriui ir kun. Daukniui.

Solistei pasigėrėtinai akomponavo plačiai žinoma ir pažįstama pianistė iš Adelaidės Nemira Masiulytė.

Aldona Butkutė padėkojo solistei ir pakvietė L.K. Federacijos pirmininką Viktorą Laukaitį tarti žodį. Federacijos pirmininkas pasidžiaugė koncertu ir gražia 1980-tų metų pradžia.

Solistei priėmimas įvyko Parapijos Namuose.

Alisa Baltrukonienė

Skelbimas

ŠVENTOJO RAŠTO TYRINĖTOJŲ GARSINIMAS

Viltis po mirties

VĖL BUS GYVAS

Paskelbęs mokiniams savo nutarimą, Jėzus vyko į Betaniją, į savo prietelių Mortos ir Marijos namus. Besiartinant, Morta pasitiko jį ir gana švelniai apibarė dėlto, kad neatėjo, kol dar jos brolis buvo gyvas. Tuomet Jėzus pasakė jai stebėtinus žodžius, kurie nuaidėjo per daugelį šimtų metų, palinksmindami tūkstančius liūdėtojų, kurie sugebėjo suprasti stebėtiną tų žodžių prasmę, ir tikėjo, kad ateis dienos, kuriose įvyks Jėzaus pasakytieji žodžiai: "Tavo brolis prisikels". - Jono 11:23.

Taigi čia yra didžioji visų mirusiųjų Biblijos viltis, kad jie vėl bus gyvi. Jėzus nesakė Mortai: Neverk, tavo brolis nėra tikrai numiręs. Jis buvo numiręs! Savo mokytiniams Jėzus aiškiai pasakė: "Lozorius mirė", ir mes galime būti tikri, kad jis turėjo mintyje tą patį dalyką, aktualią mirtį, kuomet kalbėjosi su Morta, todėl, ramindamas ją, jis pasakė jai, kad jos brolis vėl bus gyvas, numirėlis bus sugrąžintas į gyvenimą.

Kelis šimtus metų pirm to pranašas Jobas teiravosi: "Argi numiręs žmogus vėl bus gyvas?". (Jobo 14:14). Yra svarbu pastebėti koks tikrybėje buvo Jobo klausimas. Jis neklausė: "Jei žmogus numiršta, ar jis yra tikrai numiręs?" arba, "ar žmogaus kūnui numirus pasilieka kas nors gyvas?". Jobas žinojo, kad mirtis buvo tikrybė, baisi tikrybė. Jis žinojo, kad mirtis buvo bausmė. Jobas norėjo žinoti, ar mirusieji bus sugrąžinti į gyvenimą. Ar jis pats bus vėl gyvas? Jėzus atsakė tą klausimą Jobui, Mortai ir visiems, kurie bus noringi priimti tikrumą jo žodžių: "Tavo brolis prisikels".

Bus daugiau

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDE

PAINIOJAMI FONDAI

Mūsų žmonės dar vis tebemaišo Australijos Lietuvių Fondą su kitais fondais, kurie yra įsteigti JAV ir Kanadoje.

Australijos Lietuvių Fondo pirminiai įstatai priimti 1972 m. gruodžio mėnesį Sydnejuje Krašto Tarybos suvažiavime. Ta proga buvo išrinkta ir pirmoji A.L. Fondo valdyba. Įregistruotas A.L. Fondas 1977.XII.1 d. oficialiu vardu "Australian Lithuanian Foundation Inc."

Šis Fondas yra Australijos lietuvių institucija remti mūsų kultūrinei veiklai, kurio valdyba dirba glaudžiai bendradarbiaudama su A.L. B. Krašto Valdyba. Fondo valdyba ataskaitą pateikia narių visuotiniam metiniam susirinkimui ir iš jo gauna nurodymus bei nutarimus veiklai. Piniginė atskaitomybė taip pat patiekiama kasmet valdžios įstaigoms.

Tautos Fondas yra JAV veikiančio VLIKo institucija, kuri telkia lėšas VLIKo politinei veiklai remti. To fondo pradžia 1944 m. Vokietijoje, o pirmoji Tautos Fondo valdyba buvo sudaryta JAV 1955 m.

Amerikoje veikia dar Lietuvių Fondas, kurio pradžia 1961 m. Statutas buvo priimtas 1962 m. ir tų pačių metų kovo 14 d. buvo užregistruotas JAV, Illinois valstijoje. Ši institucija lietuviams pažįstama JAV Lietuvių Fondo vardu. Šis fondas yra išaugęs į $ 1.500.000 instituciją ir verčiasi tik iš nuošimčių.

Kanados Lietuvių Fondas įsisteigė 1964 m. Toronte. Kanados valdžios įstaigose užregistruotas 1967.X.3 d. Jis remia Kanados lietuvių kultūrinę veiklą.

Nepainiokime tat tų įvairių fondų. Kas nori paremti vietinę lietuvių kultūrinę veiklą, kam rūpi Australijos lietuvių ateitis, tas savo paramą turi aiškiai adresuoti: Australian Lithuanian Foundation Inc., P.O. Box 11 (50 Errol St.), North Melbourne, Vic. 3051. Ypač svarbu tikslus pavadinimas ir adresas surašant testamentą.

Žmogus, skirdamas Australijos Lietuvių Fondui stambesnę sumą, jei taip nori, gali aiškiai nurodyti specialius tikslus: kuriai nors knygai išleisti, mokslinei bei kultūrinei studijai parašyti, šaltinių bibliotekai papildyti, lietuvių menininkų kūriniams įsigyti, jaunimo veiklai paremti, gali skirti specialias premijas. A.L. Fondo valdyba, be abejo, su pinigus skyrusiojo valia turi skaitytis ir surasti kelius tiksliausiai panaudoti.

Labai aišku, kad čia Australijoje lietuviška veikla paramos tegali susilaukti tik iš Australijos Lietuvių Fondo. A.L. Fondas stambiesiems veikėjams, rėmėjams bei mirusiems nariams atžymėti yra užvedęs atskirą atminimų knygą. Lietuvių kolonijose Fondas turi savo igaliotinius bei talkininkus ar komitetus, kurie glaudžiai bendradarbiauja su vietinėmis bendruomenės valdybomis.

Yra pasitaikę nesusipratimų. Vienas užrašė testamente "Australijos Lietuvių Tautos Fondui". Tokios institucijos Australijoje nėra. Žmogus tikriausiai buvo galvojęs Australijos Lietuvių Fondą, bet pinigus gavo VLIKo Tautos Fondas Amerikoje. Kito vėl asmens $ 5000 palikimo A.L. Fondas negavo, nes testamento surašymo metuA.L. Fondas dar nebuvo užregistruotas. Žinoma, A.L. Fondas pinigus būtų gavęs, jei testamento vykdytojai savo advokatui būtų davę atitinkamą instrukciją.

Daug sukinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

TINKLINIS SPORTO ŠVENTĖJE

Jeigu, prieš 30 metų, pirmoje mūsų sporto šventėje Melbourne, grožėjomės ir didžiavomės mūsų sportininkų krepšinio varžybomis, tai, galime stebėtis, kad Australijos lietuvių jaunimas ieško kelių, vis daugiau tobulintis naujose sporto šakose, kurios savo techniškais reikalavimais yra gal net įdomesnės negu mums taip įprastas krepšinis.

Šitą reiškinį galėjome pastebėti tik pasibaigusioje Australijos Lietuvių 30-toje Sporto Šventėje Canberroje, kur rekordinis skaičius Australijos lietuviškojo jaunimo suvažiavo išbandyti savo pajėgumo įvairiose sporto varžybose. Jau daug metų, kaip mūsų sporto švenčių programoje randame įtrauktą tinklinio žaidimą, į kurį nedaugelis tautiečių anksčiau kreipdavo daug dėmesio.

Jeigu dar prieš kelerius metus mūsų tinklininkai "tarp kitko" ateidavo pamušti sviedinio ir sakydavo, kad kiekvienas gali žaisti tinklinį, tai šių metų Sporto Šventė Canberroje įrodė, kad tinklinis yra viena iš pagrindinių sporto šakų ir kad būti pajėgiu atstovauti bet kurios vietovės lietuvių sporto klubą tinklinyje turi būti fiziniai patvarus, protiniai - sumanus ir dvasiniai - užsidegęs visomis priemonėmis atlikti treniruotėse atsiektas tinklinio žaidimo gudrybes.

Šiandien nebeužtenka tinklinyje tik atmušti sviedinį į antrą tinklo pusę, bet turi sugebėti grąžinti sviedinį "mirtinu" smūgiu į priešo pusę, kad varžovas nebesugebėtų šio smūgio priimti. Kad tokiu būdu sugrąžinus sviedinį, tinklinio komanda turi išeiti ilgą ir sudėtingą treniruočių kelią, kur būtų išmokstama tinkamai priimti servuojamą sviedinį ir patiekti sviedinį kėlikui, kuris sugebėtų tinkamai iškelti sviedinį kirtikui, kad tas aukštai pasišokęs galėtų kirsti pakeltą sviedinį. Čia apibūdinau tik eilinę abėcėlę šiandieninio tinklinio žaidimo, bet turime atsiminti, kad gali būti šimtai įvairiausių aplinkybių, kurios turi būti apgalvotai ir tinkamai atliekamos. Manau, kad šiandien žaidžiant aukšto lygio tinklinį, žaidėjas turi būti išėjęs nemažesnę mokyklą, kaip žaidiantis aukšto lygio krepšinį.

Gyvename progreso amžių, kur kiekvienoje gyvenimo srityje vyksta konkurencija ir tik tas asmuo, kuris per darbą ir mokslą yra atsiekęs geresnių kvalifikaciją, gali atsiekti ir geresnių rezultatų. Tas pats yra pritaikoma ir sporto varžybose, ir tik tie sportininkai, kurie šiandien skiria daugiau laiko ir dėmesio treniruotėms, atsiekia didesnių ir geresnių rezultatų.

Neabejotina, kad šioje Sporto Šventėje, mūsų tinklininkai atvyko daug geriau pasiruošę, negu buvusiose Sporto Šventėse ir todėl buvo nepaprastai įdomu ir malonu stebėti darnius žaidimo išvedžiojimus, pakankamai gerą sviedinio valdymo techniką, taktiką poziciniame žaidime ir ypatingai malonu buvo matyti kiekvieno žaidėjo didelį norą viską daryti teisingai ir būti pasiruošiusiam kiekvienam netikėtam atvejui.

Visos tinklinio varžybos vyko St. Edmunds College, Griffith stadione. Gražiai įrengta mokyklos sporto salė, kurioje buvo žaidžiama ant abiejų aikščių. Žiūrovams įrengti specialūs balkonai, iš kur buvo geras matomumas ir buvo galima sekti rungtynes abejose aikštėse. Rungtynės vyko tris dienas be pertraukos taip, kad žiūrovams nereikėjo nuobodžiauti. Rungtynes pravedė diplomuoti tinklinio teisėjai iš Sydnejaus.

Šios Šventės rengėjai - Canberros Vilko sportininkai buvo numatę pravesti tinklinio pirmenybes trimis grupėmis: 1 Vyrų grupė, 2. Moterų grupė ir 3. Mišrių komandų grupė (3 vyrai ir 3 moterys).

Neabejotinai daugiausiai dėmesio sukėlė vyrų grupės tinklinio varžybos, kur žaibiški sviedinio permetimai, aštrūs kirtimai, nepaprastai gerai išvystyti žaidėjų refleksai ir darnūs komandiniai deriniai stebino žiūrovus.

Vyrų grupėje dalyvavo: Adelaidės Vytis, Geelongo Vytis, Hobarto Perkūnas, Melbourno Varpas I, Melbourno Varpas II, Sydnejaus Kovas. Sekant vyrų tinklinio komandų žaidimą, aiškiai išsiskyrė Sydnejaus Kovo tinklininkai, kurie jau eilę metų kartu žaidžia Sydnejaus aukštesnės klasės tinklinio pirmenybėse. Jų sugebėjimas priimti ir tinkamai sugrąžinti sviedinį buvo visai atskiros klasės. Be to, malonu pastebėti, kad daugumoje Kovo tinklininkai yra aukšto ūgio, fiziniai gerai pasiruošę ir kiekvienas turi tą kovos "ugnelę" kas geram tinklininkui yra taip labai reikalinga. Nenuostabu, kad Kovo tinklininkai užtikrintai laimėjo šias pirmenybes ir išėjo Šventės tinklinio nugalėtojais.

Antrąją vietą išsikovojo Melbourno Varpo I-moji komanda, kuri Sporto Šventėje pirmą kartą dalyvavo šitos sudėties. Įdomu pabrėžti, kad visi Varpo tinklininkai atvažiavo į Canberrą žaisti tik tinklinį, kas yra idealu ir labai pageidautina, nes visi žaidėjai gali pasišvęsti tik vienam žaidimui ir nesudaro jokio sunkumo rengėjams sudarant Šventės programą. Jeigu šioji komanda ir toliau rodys tokį didelį norą ir entuziazmą šitam, gražiam tinklinio žaidimui, tai neabejotina, kad sekančioje Sporto Šventėje tinklinio varžybos bus dar įdomesnės.

Trečiąją vietą laimėjo Hobarto Perkūno tinklininkai, kurie daugiausiai išsikovojo žiūrovų simpatijų, nes tai pagirtina jaunuolių grupė, kuri atvažiavo į šią šventę gerai pasiruošę ir dėl kelių žaidėjų, kurie dalyvavo ir krepšinio žaidynėse, nevisada galėdavo dalyvauti pilname sąstate.

Kalbant apie Geelongo ir Adelaidės tinklininkus prisimename dar prieš keletą metų, kai jų tinklininkai pademonstravo daugiau jaunatviškos dvasios ir buvo žymiai kietesnis priešas negu šiose žaidynėse. Neabejoju, kad abiem šiom komandom atėjo laikas pasipildyti jaunesnėmis jėgomis.

Moterų grupėje, lygiai kaip ir vyrų grupėje, visai atskirą tinklinio žaidimo klasę pademonstravo Sydnejaus Kovo moterys, kurios lengvai laimėjo prieš visas kitas moterų komandas išeidamos šios Sporto Šventės moterų tinklinio nugalėtojomis. Labai apgailėtina, kad mūsų moterys prarado interesą tinkliniui, nors šis žaidimas daugiausiai tiktų moterims, ką aiškiai įrodė Sydnejaus tinklininkės. Džiugu buvo matyti jaunąsias Melbourno Varpo moteris, kurios sugebėjo vienų metų laikotarpyje įgyti pagrindinius tinklio žaidimo techniškus reikalavimus ir, galima tikėtis, kad jau sekančiais metais Kovo moterys turės didesnį pasipriešinimą. Pasigedome, šiais metais, Geelongo moterų tinklinio komandos, kuri anksčiau visada gerai užsirekomenduodavo. Šioje grupėje vietas pasiskirstė:

I-ma vieta - Sydnejus,
II-tra vienta - Melbournas ir
III-ji vieta - Adelaide.

Mišrioje grupėje visos rungtynės vyko be didesnio intereso ir rodos, kad būsimose Sporto Šventėse, šioji grupė, turėtų būti išbraukta iš Švenčių programos. Ir čia Sydnejaus tinklininkai parodė aiškų savo pranašumą ir, be didesnių pastangų, lengvai išėjo laimėtojais.

Malonu pastebėti, kad Melbourno Varpo tinklininkai atsivežė net penkias tinklinio komandas ir beveik visi žaidėjai buvo atvažiavę vien tinklinio žaidimams, kas įrodo, kad Melbourne užsiliepsnojo interesas tinkliniui ir jaunimas mielai ir su pasigėrėjimu lanko tinklinio treniruotes ir smarkiai progresuoja. Būtų gražu, kad iki sekančios Sporto Šventės, be Sydnejaus ir Melbourno, dar ir kiti klubai atsivežtų savo moterų komandas.

Apgailėtina, kad tinkliniui nebuvo tvirto turnyro vadovo, kuris būtų sugebėjęs tinkamai pravesti visą žaidimo eigą. Pasigedome turnyro skelbimo lentos, ant kurios būtų buvę galima sekti rungtynių rezultatus ir tungtynių eigą. Niekas nežinojo į ką kreiptis įvairiais turnyro reikalais. Ateityje pageidautina, kad tinklinio žaidimai būtų pravedami arčiau krepšinio stadiono, kad žaidėjai, kurie žaidžia abu žaidimus, lengviau spėtų pasiekti abudu stadionus.

Kalbant apie tinklinį tenka pripažinti, kad tai yra antra didžiausia sporto šaka, mūsų Sporto Švenčių programose ir jeigu po užpereitos Sporto Šventės atrodė, kad tinklinis pradėjo smukti ir susidomėjimas šia sporto šaka smarkiai sumažėjo, tai po Canberros žaidynių, atrodo, kad turime keisti šią nuomonę, nes ne tik kad atvyko rekordinis skaičius tinklininkų, bet ir žaidimo standartas įrodė, kad tinklinis progresuoja ir susidomėjimas šiuo žaidimu didėja. Pirmą kartą mačiau tiek daug žiūrovų aistringai palaikant savuosius tinklininkus ir pirmą kartą išgirdau iš žiūrovų, kad buvo malonu ir įdomu sekti įtemptas tinklinio rungtynes.

Pagarba visiems tinklininkams ir nuoširdus ačiū visiems, kurie per darbą ir pasišventimą sugebėjote iškelti tinklinio žaidimo standartą ir įrodyti visiems, kad tinklinis yra vienas iš gražiausių komandinių žaidimų.

Ačiū taip pat priklauso Canberros Vilko sportininkams, kurie sugebėjo suorganizuoti ir pravesti vieną iš didžiausių tinklinio turnyrų Sporto Šventėse.

Leonas Baltrūnas

Tinklinio laimėtojai

I—JI VIETA — KOVAS

Sydnejus - Geelongas 15:3; 15:0; 1:15; 15:12	3:1
Sydnejus - Adelaide 15:3; 15:2; 15:8	3:0
Sydnejus - Hobartas 15:4; 15:8; 15:8	3:0
Sydnejus Melbourne I 15:9; 15:4; 15:6	3:0
Sydnejus - Melbourne II 15:0; 15:4; 15:0	3:0

II—JI VIETA — VARPAS I

Melbourno Varpas I - Geelongas 15:7; 8:15; 8:15; 15:3	15:8; 5:2
Melbourno Varpas I - Adelaide 15:7; 15:7; 15:17; 15:5	7:15; 5:2
Melbourno Varpas I - Hobartas 11:15; 18:16; 15:3; 16:14	8:15; 5:2
Melbourno Varpas I - Varpas 2 15:2; 15:0; 15:2	3:0
Melbourno Varpas I Sydnejus 9:15, 4:15; 6:15	0:3

III—JI VIETA — PERKŪNAS

Hobarto Perkūnas - Adelaide 17:15; 15:11; 15:12	3:0
Hobarto Perkūnas - Geelongas 15:10; 15:9; 15:3	3:0
Hobarto Perkūnas - Melbourno 2 15:5; 15:13; 15:10	3:0
Hobarto Perkūnas - Melbourno I 15:11; 16:18; 3:15; 14:16	15:8 2:3
Hobarto Perkūnas - Sydnejus 4:15; 8:15; 8:15	0:3

LAIŠKAS REDAKCIJAI

IŠ MŪSŲ BENDRYSTĖS

Pastebėta, kad bendruomeninei vienybei daug žalos daro nemandagumas. Juo žmonės vienas kitą labiau gerbia, tuo glaudesnis ir jaukesnis pasiekiamas tarpusavis santykiavimas, vieningumas ir pasitikėjimas. Be tų dorybių bendruomenė negali ilgai išsilaikyti. Tų dorybių klestėjimo pagrindas yra mandagumas Jei jo nėra, tai ir bendrystė irsta. Geriams santykiams palaikyti visose kalbose yra visokių mandagių išsireiškimų, o su tuo trumpu žodeliu ačiū, lyg su kokiu pinigėliu, nuolatos atsilyginama už kiekvieną smulkmeną. Gaila, kad gyvenime pasitaiko ir priešingai, kai ir už labai žymius nuopelnus jokio ačiū nėra. Tuomet, žinoma, kas nors moraliai nukenčia, nusivilia ir nebetenka ūpo toliau pasireikšti bendruomenės siekiuose. Žmonės, kurie be pasipelnymo aukojasi bendruomenės reikalams, yra brangūs tautiečiai patriotai, bendruomenės šulai, kuriuos mes turime labai gerbti ir vertinti. Vienas iš ryškiausių šio nelabo pavyzdžių yra buvusio Melbourno Lietuvių Klubo pirmininko p. A. Ramanausko veikla. Jis su savo Klubo Tarybos bendradarbiais, ėmęs tvarkyti reikalus, parodė ypatingo veiklumo ir sumanumo. Nors šiai jo veiklai sąlygos nebuvo palankios, nes tame laike bendruomenė, dėl nesutarimų, buvo suskilusi į parapijiečius ir klubininkus, tačiau jis, išmintingu sumanumu veikdamas, išlygino visus nesusipratimus bei skirtumus ir sutalpino po vienu stogu visas lietuviškas organizacijas ir bendruomenės visus lietuvius. Toliau, iš apleisto pastato buvo įrenti puošnūs rūmai su bizniu ir klubu, ir išvesta iš skolų į kasmetinį pelną. To viso buvo pasiekta tik per įtemptą ir sumanų ketverių metų darbą. Dirbta ne dėl pelno, o iš pasiaukojimo bendruomenės labui. Tų sunkių pareigų vykdyme buvo sutikta įvairių kliūčių, rūpesčių ir dar neišvengta nė savų išlaidų. Ypač sunku buvo nuolatos iš darbovietės pasitraukinėti vykdomų remonto darbų priežiūrai. Čia visko neišpasakosi. Trumpai sakant, vargas išvargtas ir tikslas pasiektas. Vieninga bendruomenė dabar džiaugiasi gražiais rūmais ir klubu, tačiau už visą tai veikėjams nė ačiū nebuvo.

Iš pašalės stebint atrodo kaž kaip keista, kai tokie stambūs nuopelnai lieka neįvertinti. Juk ir paprastą namelį pastačius vainikėlis iškeliamas ir meistras pavaišinamas. Tai kodėl tas žymus nuopelnas taip niūriai sutiktas? Baugu, kad toks nemandagumas nevirstų mūsų papročiu.

S.S.

ATSILIEPKITE!

65 metų našlys, amatininkas, turis nuosavą butą (Home unit), nerūkas, negirtuoklis, sveikas ir linksmo būdo, choristas, muzikantas, mėgstas sportą ir šokius, ieško g y v e n i m o d r a u g ė s 40-60 metų našlės ar išsiskyrus. Paduodant savo statistikas rašyti šio laikraščio redakcijai prašant perduoti "man" arba tiesiog telefonuoti Nr. (08) 422 796 vakarais 9-11 val.

Veda V. Augustinavičius

ŠACHMATAI

ŠEŠTASIS ŠACHMATŲ TURNYRAS

Sydnejaus lietuvių šachmatų klubo šeštasis viešas šachmatų turnyras užbaigtas gruodžio 12 d. Dalyvavo penkiasdešimt šachmatininkų, jų tarpe penki, turėję virš dviejų tūkstančių įvertinimą (Grading). Šio turnyro dalyviai turėjo progos susipažinti su šachmatų didmeisteriu Raymond Keene, kurį pakvietė į mūsų klubą susipažinti su šachmatininkais ir turnyro atidarymui NSW Šachmatų Sąjungos Valdyba.

Turnyro laimėtoju tapo šios valstijos vienas iš geriausių australų šachmatininkų John Curtis, iš aštuonių partijų laimėjęs šešias ir dvi sužaidęs lygiomis. Laimėtojui teko piniginė $ 250 premija ir priedo pereinamoji "V. Mikėno" taurė, kurią paaukojo Dr. I. Venclovas. John Curtis priimdamas taurę pageidavo, kad būtų jam garbė gauti "V. Mikėno" taurės kopiją - mažą taurę, kuri liktų jo nuosavybėje. Šachmatų klubas pažadėjo jo pageidavimą išpildyti.

Antrą vietą pelnė egiptietis N. Selim, premija - $ 100, trečioji - $ 60 atiteko šachmatų leidinio "Chess in Australia" bendradarbiui Don Keast.

Šiais metais nutarus nebesamdyti apmokamo turnyro vadovo sutaupyta virš $ 50, kurie paskirti turnyro laimėtojams. Bendrai išmokėtų premijų suma siekė virš $ 600. Be pirmųjų trijų paminėtų piniginės premijos buvo skirto savo grupių (pagal įvertinimą) laimėtojams, kurių susidarė penkiolika.

Lietuviams šis turnyras buvo vienas iš nesėkmingiausių. Daug tikėtasi iš Dr. Irvio Venclovo, kuris praėjusiais metais išsikovojo korespondenciniu būdu Australijos meisterio titulą, bet prieš turnyro laimėtoją C. Curtis, turėdamas geresnę padėtį partijos baigmėje padarė blogą ėjimą, kas privertė pasiduoti. Nesekmė lydėjo mūsų reprezentantą V. Patašių ir Dr. H. Lukšę.

Šachmatų klubas, įvertindamas J. Kapočiaus pastangas dalyvauti ir žaisti su daug jaunesniais priešininkais ir kartu už jo pasiektą laimėjimą pirmame žaidimų rate prieš šachmatininką turintį aukštą įvertinimą, jam paskyrė specialią dovaną, kurią jam įteikė B. Johnson - "Chess in Australia" leidinio redaktorius per turnyro uždarymą.

Turnyre dalyvavo, pagal laimėtus taškus šie lietuviai šachmatininkai: V. Patašius ir Dr. I. Venclovas 5 taškai. Dr. H. Lukšė ir P. Grosas 4, J. Karpavičius ir Vl. Šneideris po 3½, A. Giniūnas, A. Zologa ir St. Rimkus 3, J. Kapočius 2½, A. Pūkas 1½. Turnyrą pravedė V. Augustinavičius.

PRANEŠIMAS SYDNEJAUS ŠACHMATININKAMS

Vasario 6 dieną, trečiadienį, prasidės šachmatų klubo žaidimai. Visi šachmatų klubo nariai ir šachmatų mėgėjai kviečiami dalyvauti.

Vasario 13 d. įvyks išvyka į ukrainiečių šachmatų klubą draugiškom varžybom. Išvykoje galės dalyvauti tie šachmatininkai, kurie užsiregistruos pas klubo sekretorių mūsų klube žaidimų metu.

V. Augustinavičius
Sydnejaus šachmatų klubo
sekretorius

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA
"TALKA"

Duoda paskolas

lengomis sąlygomis pirkimui namų, automobilių, baldų, pastatymui garažų, namų remontui ir pagerinimui, verslo ir kitiems reikalams.

INFORMACIJAS TEIKIA TALKOS ĮSTAIGOS LIETUVIŲ NAMUOSE:

MELBOURNE
44-50 Errol St., North Melbourne
pirmadieniais ir antradieniais 9-2 val.,
šeštadieniais 10-2 val., sekmadieniais 1.30-3 val.
Telef. 328 4957
Po darbo vakarais P. Baltutis tel. 699 8419
J. Šniras tel. 306 7095

ADELAIDE
6 Eastry St., Norwood
sekmadieniais 1 - 3 val.
Po darbo vakarais V. Neverauskas tel. 277 1129
V. Baltutis tel. 422 093

SYDNEY
16-18 East Terrace, Bankstown
sekmadieniais 2-4 val.
Po darbo vakarais M. Petronis tel. 789 3939
M. Šumskas tel. 708 2886

Skaitykite Mūsų Pastogę!

Mėnesio intencijos

AUSTRALIJA IR NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II vasario mėn. M.A. nariams skyrė sekančias intencijas:

b e n d r ą j ą - kad krikščionys bendradarbiautų tarpusavyje skatindami vienybę žmonijos šeimoje;

m i s i j ų - kad religiniam gyvenimui pašauktieji, tiek vyrai, tiek moterys, pakankamai pasiruoštų pakeitimams misijų darbe.

Trumpas rytmetinis aukojimas: Visa aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus Širdie!

Brangus Broli, Sese,

dabartinis popiežius Jonas Paulius II savo pirmame radio pranešime 1978 m. spalio 17 dieną pareiškė, kad Kristaus Bažnyčia, jos 2000 metų jubiliejui artėjant, turėtų vis labiau aprėpti visą žmoniją ir apjungti ją į vieną šeimą. Šis didelis uždavinys ir šviesiai spindintis tikslas turi būti siekiamas naujomis ir veiksmingomis pastangomis.

Tokio tikslo buvimas ir jo siekimas pabrėžia Bažnyčios universalų transcendentinį chrakterį. Visi, kurie tiki Kristų ir į Jį yra sudėję viltis, taip ir supranta Bažnyčios paskirtį - siekti visos žmonijos išganymo. Kristaus Bažnyčia yra šviesa visoms tautoms, ir todėl visuotinio išganymo bei vienybės laidas visos žmonijos gerovei.

Vatikano II suvažiavimas savo Dogminėje Konstitucijoje tarp kitko pastebėjo, kad mūsų gyvenamojo amžiaus pačios sąlygos verčia Bažnyčią sustiprinti pastangas vedant žmoniją pilnon vienybėn su Kristumi. Šiandieninės sąlygos tam irgi yra geresnės, nes žmonija, dėka išsivysčiusių socialių, techniškų ir kultūrinių ryšių, yra labiau, negu bet kada glaudžiau suartėjusi.

Reikia pripažinti, kad šių laikų pažanga yra atnešusi žmonijai daug gero, bet taip pat iš antros pusės, sužlugdė jos dvasią. Todėl krikščionys privalo bendrauti per atskirus individus ir bendrijas su visa žmonija, kad žmogišką veiklą persunkus gilesniu prasmingumu ir ją sudvasinus.

Kun. S. Gaidelis, S.J.

Frank J. Siebert
LAIDOTUVIŲ BIURAS
49 Wakefield St., Adelaide
Tel. 223 5879 veikia ištisą parą

Per pastaruosius 28 metus esame glaudžiame kontakte su katalikiška lietuvių bendruomene

Pas Newcastle lietuvius

GAUSUS SUSITIKIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Apylinkės Valdybos surengtas priešventinis susitikimas ir eglutė vaikams ne salėje, bet Speers Point parke gruodžio 2 d. buvo labai sėkmingas. Kalėdų senelis (vaidino Rokas Lapinskas) buvo sutiktas apie 17 krykštaujančių vaikučių, kuriuos visus apdovanojo iš Valdybos lėšų. Vyresnioji karta, nebeturinti jaunatviškos energijos šokiams bei baliams, mėgsta iškilas į gamtą. Milžiniškos parko eglės ir kiti dekoratyviniai medžiai, iš kurių ypač krito į akį liepsningais žiedais turi australišką vardą Illawara Flame medžiai atstojo nesančią eglutę. Buvo karšta diena, tačiau ežeras gaivino; taip kad besivaišinant ir besidalinant suvežtais skanestais ir įvairiais gėrimais linksmoje nuotaikoje sulaukta vakaro. Skirstantis girdėjosi širdingi žodžiai linkint vieni kitiems linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Valdybai nepavyko surengti jau tradiciniu vadinamo Naujų Metų baliaus, į kurį buvo jau įpratę atsilankyti gausiai ypač latviai bei nuolatiniai mūsų draugai, kas gali neigiamai atsiliepti į svečių atsilankymą į mūsų parengimus ateityje. Vietoje to valdyba rengia po Naujų Metų vėl pikniką toje pačioje vietoje.

ULANŲ ŠEIMOJE DVEJOS VESTUVĖS

Pereitų metų pradžioje įvyko Algio Ulano vestuvės, gi metų viduryje ištekėjo jo sesutė Loreta. Dvejos vestuvės vienoje šeimoje metų eigoje nėra dažnas atsitikimas.

Algis vedė Margaretą Watson, vietinio daktaro A. Watson dukterį, Vestuvių puota vyko Algio rezidencijoje šalia jo motinos Reginos namų, grojant 25 asmenų dūdų orkestrui, kuo nereikia stebėtis žinant, kad Algis jau eilę metų mokytojaudamas Valentine mokykloje veda mokyklos orkestrą, dvejus metus laikiusi pirmąją vietą mokyklų orkestrų varžybose NSW. Su šiuo orkestru yra koncertavęs Sydnejaus Operos rūmuose. Algis taip pat veda ir diriguoja Speers Point simfoninį orkestrą. Algio žmona Margareta dirba toje pačioje mokykloje, baigusi muzikos konservatoriją ir šalia kitų pareigų veda mokyklos chorą.

Loretos Ulanaitės graži kelių metų draugystė su Dieter Eifer baigėsi vedybomis liepos 7 d. Boolaroo kat. bažnyčioje, ir šaunia puota Argenton salėje su šimtine svečių. Regina Ulanienė, gausios Ulanų šeimos energinga motina, išleisdama savo jaunesniąją dukrą Loretą džiaugėsi, kad jau vedusių sūnų Juozo ir Algio, taip pat Dukros Sigitos šeimos suvažiavo talkon parengti vestuves. Regina paliko dar su dviem jaunesniaisiais sūnumis (Robertas jau dirba, o Markus lanko gimnaziją ir nori tapti lakūnu) namuose, bet Loretai ir Dieter įsikūrus netoliese, lygiai taip pat Algiui ir Sigitai su šeimom gyvenant čia pat, šeima dažnai susieina.

**

Birutė ir Vytas Gasparoniai džiaugiasi pakrikštije jaunesniosios dukters Kristinos Vanderberg jau antrą dukterį.

**

Emilijos ir Sigito Daugėlų duktė Elenutė su šeima ilgesnį laiką lankėsi Newcastelyje pas tėvus iš Tweed Heads, esančio netoli Surfers Paradise.

**

Viktorijos ir Evan Kristensen sūnus Steeven, diplomuotas geologas, kelerius metus dirbęs Vakarų Australijoje, virš metų gyveno čia Nescastelyje su tėvais bandydamas savo profesinį darbą iškeisti į žvejo verslą. Bet jau pereitų metų viduryje persikėlė į Perthą, kur dirba universitete tyrimų departamente.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Pereitų metų lapkričio 17 d. įvyko vyresniosios Mykolo ir Fay Kuliešų dukters Elenos vestuvės su Kevin Bristow.

Vedybų apeigos įvyko Kurri - Kurri kat. bažnyčioje. Jaunosios sesutės Mišela, Regina, Julija ir broliukas Jonas kartu su jaunojo sesute puošnioje eisenoje įvedė į bažnyčią jaunąją.

Arti pusantro šimto svečių - giminių ir draugų iš abiejų pusių dalyvavo vestuvių puotoje Kurri-Kurri miesto salėje. Po oficialiosios dalies trys generacijos jaukiai ir linksmai praleido vakarą iki jaunevedžiams išvykstant Brisbane kryptimiedaus mėnesiui.

Elenos tėvai įsikūrė Kurri - Kurri mieste prieš 15 metų ir vėliau įsikūrus jų kaiminystėje pensininkams Stefai ir Petrui Kairiams, šios dvi šeimos yra vienintelės lietuvių šeimos šiame mieste bei apylinkėje.

Įdomu, kad nors Mykolo žmona yra australė, tačiau Mykolo visi septyni vaikai turi lietuvius krikšto tėvus. Vestuvių savaitėje Elenai sukako 21 metai, gi jos krikšto tėvas Alf. Šernas savo kalboje prisiminė mielą, kuklų ir švelnų Elenutės būdą. Žinant, kad Elena ir Kevin draugauja jau nuo mokyklos laikų, todėl ši ilgametė jaunavedžių draugystė sudarys pagrindą šeimyniniam gyvenimui ateityje.

Laimingo gyvenimo Elenutei ir Kevinui.

MOKSLUS EINANTIEJI

Pereitais metais Marina Ivinskaitė baigė antrų metų studijas Newcastelio universitete, o Rima Kristensen - pirmųjų metų. Abi studijuoja tiksliuosius mokslus (Science).

Raimondo ir Maimos Čekanauskų sūnus Alar baigė gimnaziją, o paskutinių metų laikotarpyje yra laimėjęs pirmuosius prizus Colledge of Advanced Education parodose už metalo ir plastikos modelius.

Alf. Šernas

Informacija

SYDNEJAUS LIETUVIŠKOS VEIKLOS KALENDORIAUS SUDARYMAS 1980 m.

Parengimų kalendoriui sudaryti Apylinkės Valdyba šaukia visų organizacijų atstovus į pasitarimą, kuris įvyks vasario 10 d. 3 val. Liet. Klubo mažoje salėje.

Sydnejaus Apylinkės Valdyba

VASARIO 16-JI SYDNEJUJE

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjimas Sydnejuje ruošiamas vasario 17 d., sekmadienį pradedant iškilmingomis pamaldomis Lidcombe. Pats minėjimas įvyks 3 val. Syd. Lietuvių Klube. Programoje nepriklausomybės kovotojų pagerbimas, paskaita ir Dainos choras. Minėjimą rengia Sydnejaus Apylinkės Valdyba.

PRANEŠIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Latrobe Valley įvyks vasario 16 dieną, šeštadienį, 1 val. po pietų, Servacijaus ir Alvinos Šabrinskų ūky, Tambo Rd., Moe.

Visi lietuviai su svečiais maloniai prašomi skaitlingai dalyvauti.

Seniūnė

PAAIŠKINIMAS APIE 1978 m. AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ PELNO PASKIRSTYMĄ

Lietuvių Dienų pelnas buvo paskirstytas remiantis Australijos Krašto Valdybos Lietuvių Dienų Statutu, išleistu 1971 m. gegužės 18 d. Remiantis šiuo Statutu, pelnas buvo paskirstytas taip:

1. 20 % Krašto Valdybai
2. 15 % Švietimo reikalams
3. 15 % Vietos Apylinkės Valdybai
4. 50 % Lietuvių Dienų programų dalyviams.

Šis pelnas buvo paskirstytas lygiomis dalimis kiekvienam meno ar sporto vienetui, dalyvavusiam 1978 metų Lietuvių Dienose, Sydney. Atsižvelgiant į atstumus, Perthui buvo paskirta extra $ 200.00 ir Adelaidei extra $ 50.00.

Išdalinus pelną, kiekvienam vienetui priklauso po $ 166.80, išskyrus: a) Adelaidės vienetams po $ 183.46, b) Pertho vienetui $ 366.80.

Išvengimui bereikalingų pašto išlaidų, Lietuvių Dienų Rengimo K-to nutarimu priklausomi vienetams pinigai buvo pervesti atitinkamom A.L.B. Apylinkių Valdybom. Jeigu kurie meno ar sporto vienetai dar nėra gavę aukščiau minėtų pinigų, prašau kreiptis į vietines Apylinkės Valdybas.

B. Vingilis
Buvęs L.D.R.K. pirmininkas

B. Stašionis
Buvęs L.D.R.K. iždininkas

P.S. 1978 metų L.D.R. Komitetas yra užbaigęs savo darbą ir kasa likviduota.

CANBERRA

Vasario 16-tos minėjimas Canberroje įvyks vasario 17 d. (sekmadienį) šia tvarka:

11.30 val. ryte šv. Mišios St. Marie's, Braddon, - kun. P. Martuzas.

Tuoj po pamaldų renkamasi Canberros Lietuvių Klube Vasario 16-tos minėjimui - paskaita ir meninė dalis.

Minėjimą užbaigus tuoj pat šaukiamas A.L.B. Canb. Apyl. visuotinis susirinkimas. kuriame bus renkama nauja A.L.B. Canb. Apyl. Valdyba sekančių dvejų 1980-81 metų kadencijai.

Po susirinkimo kavutė ir užkandžiai.

Canberros lietuvių bendruomenė kviečiama kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

A.L.B. Canb. Apyl. V-ba

PRANEŠIMAS

Melb. Apyl. V-ba praneša, kad p. Šlikas nuo 1979 m. gruodžio 15 d. pasitraukia iš Melb. Lietuvių Bibliotekos Vedėjo pareigų. Valdyba nuoširdžiai dėkoja p. Šlikui už ilgametį darbą ir su apgailestavimu priima jo atsistatydinimą. Valdyba paprašė p. B. Šilvienę perimti biblioteką.

Canberros Apyl. Valdybos pirmininkas p. J. Lizdenis po Naujų Metų pastoviai persikėlė gyventi į Sydnejų tuo pačiu atsisakydamas pirmininko pareigų.

SYDNEJAUS GINTARAS RUOŠIASI

Sydnejaus tautinių šokių grupė Gintaras ruošiasi folkloriniam koncertui Sydnejaus Operoje, kurie įvyks birželio 7-16 d.d. Šių metų folklorinio festivalio bendra tema - tautų legendos ir prietarai. Koncertuose dalyvaus virš 50 folklorinių grupių ir kiekvienai skirtas laikas ribotas, per kurį choreografas galės išvystyti temą savos tautos charakteringais šokiais, dainomis ir muzika.

Gintaras savo programai pasirinko temą - lietuvių senasis tikėjimas ir magiška žolių - kupolių galia.

Šiuo metu Gintaro vadovybę sudaro:

Ava Saudargienė - grupės choreografė

Kajus Kazokas - grupės vadovas

Gediminas Sauka - reikalų vedėjas.

Neseniai Gintaro vadovybė buvo sušaukusi bendrą tėvų ir jam pritariančių asmenų pasitarimą, kur sudarytas pagalbinis grupės Komitetas, kurio užduotis būtų Gintaro grupei talkinti, jai padėti ir ją globoti. Komiteto ryšininkė ir tarpininkė sutiko būti p. J. Viliūnienė.

NEWCASTLE DISKUSIJŲ BŪRELY

Pirmasis šių metų Būrelio susirinkimas įvyks vasario 17 d. p. Stasio Butkaus namuose. Paskaitą skaitys Dr. M. Šeškus apie Lietuvos sienas.

vdn.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE

Parengimai:

Sausio 26 d., šešt.: 8 val.
ŠOKIAI
grojant klubo kapelai
Sausio 26 d. - Australijos diena. Klubas veikia nuo 2 val.
Vasario 2 d., šešt., 8 val.
ŠOKIAI
grojant Klubo kapelai

••••••

Vasario 3 d., sekmadienį ATŽALOS teatro spektaklis

Sidabrinė diena

Pradžia 3 val. Įėjimas su bilietais

••••••••

Vasario 9 d., šeštadienį, 7 val.

Užgavėnių vakaras

Rengia Syd. Liet. Moterų Soc. Gl. Draugija

••••••••••

Vasario 17 d., sekmadienį, 3 val.
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS

••••••••••••

16-18 East Terrace Bankstown
Tel. 708 1414

SYDNEJAUS TEATRAS "ATŽALA"
vasario 3 d., sekmadienį, 3 val. Lietuvių Klube kartoja

Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komediją

"SIDABRINĖ DIENA"

Režisuoja Julius Dambrauskas

Įėjimas: suaugusiems $ 4,
moksleiviams ir pensininkams $ 2.

Visi kviečiami iš arti ir toli.

JONAS ZINKUS — J.P.

Prieš pat Kalėdas Sydnejuje visiems gerai pažįstamas Jonas Zinkus Bankstowno teisme buvo prisaikdintas taikos teisėju (Justice of the Peace - J.P.) ir pasiruošęs patarnauti savo tautiečiams.

J.P. daugiausia paliudija parašų tikrumą, taip pat prižiūri ir paliudija įstatyminius pareiškimus (Statutary Declaration), prisaikdina liudininkus po kai kuriais raštiškais pareiškimais ir atlieka kitus teisinius reikalus įstatymais numatyta tvarka.

Taikos teisėjais (J.P.) paprastai skiriami pavyzdingo elgesio, gero charakterio ir teismo nebausti asmenys. Šalia jau minėto Jono Zinkaus Sydnejuje taikos teisėjais - J.P. dar yra Bronius Stašionis ir Mindaugas Šumskas. Gal yra ir kitų, bet apie juos neteko girdėti.

Dėmesio!

Sydnejaus Lietuvių Klubui reikalinga virtuvės vedėja ar vedėjas - kontraktoriai.

Klubo Valdyba siūlymų laukia iki vasario 15 dienos. Dėl smulkesnių tuo reikalu informacijų kreiptis į Klubo vedėją p. V. Binkį tel. 708 1414.

S.L. Klubo Valdyba

Kažkas nusiskundė, kad mūsų spauda kenčia dėl bendradarbių stokos. Faktai kalba priešingai: vien tik šventiniame pereitų metų Mūsų Pastogės numery suskaičiau virš 170 bendradarbių, kurie užpildė visą padidintą numerį net ir primokėdami už savo paskelbtus rašinius! (Greičiausia šių eilučių autorius turi minty sveikintojus. Red.).

Lit. kursai kviečia!

Mielas Sydnejaus Jaunime,

planuodami savo gyvenimą ir mokslą 1980-tiems metams neužmirškite, kad lituanistiniai kursai laukia jūsų visų.

Pirmoji kursuose pamoka prasidės vasario 9 d., šeštadienį, 9-11 val. ryto. Tą dieną vyks studentų registracija.

Registracija A klasei: Bankstown Girls Highschool Mona St., Bankstown 9-11 val. ryto.

Registracija B klasei: Ashfield Boys Highschool, Liverpool Rd., Ashfield, 9-11 val . ryto.

Ypatingai prašome tėvus pristatyti savo jaunimą, kad susidarytų kuo didesnis skaičius kursus lankančių.

Lituanistinių Kursų Mokytojai

Sausio 19 d. Sydnejaus Lietuvių Klube buvo taip gausu lietuvių - klubo narių, kaip reta. Mat, tą vakarą buvo traukiamas klubo nario bilietas su galimybe laimėti 370 dolerių. Šis žaidimas pradėtas dar pernai ir kas šeštadienį buvo traukiamas laimingas nario numeris pradedant 10 dolerių, ir jei tą vakarą narys nebūdavo, išmokėjimui skirti pinigai akumuliuodavosi į didesnę sumą. Per 37 savaites toji suma pasiekė 370 dolerių ir Klubo vadovybės sprendimu buvo nutarta skirti dieną, kada bus traukiami numeriai tol, kol atsilieps savininkas. Toji diena buvo sausio 19-ji. Traukiant iš trečio karto numerio savininkas prisistatė, ir tai buvo Juozas Šopys.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W.2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: I. Jonaitis, A. Reisgys, V. Patašius, Dr. R. Zakarevičius, V. Bukevičius
Redakcijos adresas: 13 Percy St., Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395
Administracijos adresas:
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200
Administracijos tel. 649 9062

Prenumerata:

Australijoje metams	**$ 20**
Užsienyje paprastu paštu	**$ 24**
Oro paštu į N. Zelandiją	**$ 35**
Oro paštu kitur	**$ 50**

Atskiro nr. kaina 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Press Pty. Ltd.